

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**MADAGASKAR TURİZM SEKTÖRÜ: ENGELLER
VE KALKINMA ÖNERİLERİ.**

NATOLOTRA TAHİRY RAKOTOVAOMİLİJAONA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN:
PROF. DR. H. BAHADIR AKIN**

KONYA-2021

T.C.

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**MADAGASKAR TURİZM SEKTÖRÜ: ENGELLER
VE KALKINMA ÖNERİLERİ.**

NATOLOTRA TAHİRY RAKOTOVAOMİLİJAONA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN:
PROF. DR. H. BAHADIR AKIN**

KONYA-2021

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü	 NECMETTİN ERBAKAN KONYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
--	---	---

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin	Adı Soyadı	Natolotra Tahiry RAKOTOVAOMILJAONA		
	Numarası	17811201003		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Sosyal Bilimler Enstitüsü / Turizm İşletmeciliği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
Tezin Adı	Madagaskar Turizm Sektörü: Engeller ve Kalkınma Önerileri.			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin Adı Soyadı
İmzası

Natolotra Tahiry RAKOTOVAOMILJAONA

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZET

Öğrencinin	Adı Soyadı	Natolotra Tahiry RAKOTOVAOMILJAONA		
	Numarası	17811201003		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Sosyal Bilimler Enstitüsü / Turizm İşletmeciliği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. H. Bahadır AKIN		
Tezin Adı	Madagaskar Turizm Sektörü: Engeller ve Kalkınma Önerileri.			

Madagaskar, biyoçeşitlilik konusundaki yüksek seviyesiyle bilinmektedir. Madagaskar'da bulunan dünya fauna ve florasının yüzde doksanı adaya özgüdür. Tropikal ormanlar, plajlar ve resiflerin yanı sıra “lemur” gibi binlerce endemik hayvan türüne de ev sahipliği yapmaktadır. Doğal kaynaklardaki bu biyoçeşitlilik ve kültürel zenginlik, ülkenin turistik bir destinasyon olması açısından avantaj oluşturur.

Madagaskar turizm sektörü, doğal sermayesine dayanmaktadır. Madagaskar turizmi, sektöre uygun rekabet avantajlarına sahip olmasına rağmen, ülkenin zengin biyolojik çeşitliliğinden yararlanamamaktadır. Bu çalışmada amacımız, Madagaskar'da turizmin gelişmesinin önündeki engelleri tespit etmek ve bu gelişimin sağlanabilmesi için çözüm önerileri sunmaktır. Bu hakikat, turizmin Büyük Adadaki ekonomiye sağlayabileceği katkılardan daha fazla yararlanabilmek için sektörünün nasıl geliştirilebileceğine dikkat çekmektedir. Bu araştırma, Madagaskar'daki turizm sektörü üzerine yapılmış olan çeşitli literatür incelenerek gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, anket türü nicel bir yöntem kullanılmamızı daha çok tanımlayıcı bir analizle sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Çalışmaya göre adanın doğal sermayesi, çevresel bozulma ve diğer üretken faaliyetler tarafından tehdit edilen doğal kaynaklarla temsil edilmektedir. Bu doğal zenginlik, turistleri cezbetmek için ülkedeki turizm de sektörünün gelişmesine katkıda bulunsa da, yoksulluk ve siyasi istikrarsızlık gibi dış etkenler sektörün gelişmesini engellemektedir.

Anahtar Kelimeler: Madagaskar, Doğal Kaynakları, Turizm Engelleri.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

ABSTRACT

Author's	Name and Surname	Natolotra Tahiry RAKOTOVAOMILJAONA		
	Student Number	17811201003		
	Department	Tourism Management		
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X	
		Doctoral Degree (Ph.D.)		
	Supervisor	Prof. Dr. H. Bahadır AKIN		
Title of the Thesis/Dissertation	Tourism Sector in Madagascar: Challenges and Development Strategies.			

Madagascar is known for its high level of biodiversity. No more than ninety percent of the world's fauna and flora found in Madagascar are endemic to the island. In addition to tropical forests, beaches and reefs, it is also home to thousands of endemic animal species such as "lemurs". This significant biodiversity and cultural wealth of natural resources creates an important advantage in terms of the country's tourist destination.

Madagascar's tourism sector relies on its natural capital. Despite the fact that Madagascar tourism has competitive advantages relevant to the sector, it cannot benefit from the country's rich biodiversity. Our purpose in this study is to identify the obstacles to the development of tourism in Madagascar and to propose solutions for its development. This fact draws attention to how the tourism sector can be developed in order to benefit more from the contributions that tourism can make to the economy of the Big Island. This research was carried out by examining various literatures on the tourism sector in Madagascar. In the present research, an attempt was made to reach the results with a more descriptive analysis, rather than using a quantitative survey approach.

As the study states, the island's natural capital is represented by the natural resources threatened by environmental degradation and other productive activities. Although this natural wealth contributes to the development of the tourism sector in the country to attract tourists, external factors such as poverty and political instability hinder the development of the sector.

Keywords: Madagascar, Natural Resources, Tourism Obstacles.

İÇİNDEKİLER

Bilimsel Etik Sayfası.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
KISALTMALAR.....	ix
TEŞEKKÜR	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MADAGASKAR'A GENEL BAKIŞ

1.1. MADAGASKAR HAKKINDA TEMEL BİLGİLER	3
1.1.1. Madagascara Doğal Bir Hazine Adası	3
1.1.2. Altyapı	4
1.1.2.1. Otel Altyapısı.....	4
1.1.2.2. Karayolu Bağlantıları ve Ulaşım Araçları	5
1.2. NÜFUS	7
1.3. MADAGASKAR KÜLTÜRÜ	9
1.3.1. Famadihana	9
1.3.2. Sambatra	10
1.3.3. Fitampoho	11
1.3.4. Ahsap Kültürü	11

İKİNCİ BÖLÜM

MADAGASKAR'DAKİ TURİZM KURUMLARI

2.1. MADAGASKAR TURİZM SEKTÖRÜNÜN ULUSAL DÜZEYDE ÖRGÜTLENMESİ	13
2.1.1. Turizm Bakanlığı.....	13
2.1.2. Madagaskar Ulusal Turizm Ofisi	14
2.1.3. Mesleklerine Göre Ulusal Meslek Grupları.....	14
2.2. TURİZM SEKTÖRÜNÜN BÖLGESEL DÜZEYDE ÖRGÜTLENMESİ	14
2.2.1. Bölge Turizm Servisi.....	15

2.2.2. Madagaskar İktisadi Kalkınma Kurulu Şubeleri.....	15
2.2.3. Bölge Turizm Ofisi.....	15
2.3. GENEL ÇERÇEVE.....	16
2.3.1. Madagaskar'da Turizm.....	16
2.3.1.1. Madagaskar'ın Turizm Potansiyeli	17
2.3.1.2. Turizm Arzı.....	20
2.3.1.2.1. Konaklama ve Yemek Hizmetleri.....	21
2.3.1.2.2. Seyahat ve Turizm Hizmetleri Şirketleri.....	23
2.3.1.2.3. İç Nakliye Sistemi.....	24
2.3.1.2.4. Uluslararası Taşımacılık.....	25
2.3.1.3. Turistlerin Özellikleri.....	25
2.3.1.3.1. Madagaskar'a Gelen Turistlerin Uyuşu.....	25
2.3.1.3.2. Turistlerin Ortalama Konaklama Süresi.....	27
2.3.1.4. Madagaskar'daki Ana Turizm Bölgeleri.....	27
2.2.2. Madagaskar Turizm Sektörünün Analizi.....	28
2.2.2.1. Madagaskar için Güçlü Yanlar ve Fırsatlar	28
2.2.2.2. Turizmin Gelişimindeki Engeller.....	31
2.2.2.3. Tehditler.....	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE BULGULARI

3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	37
3.1.1. Araştırma Planı ve Tasarımı	37
3.1.1.1. Giriş	37
3.1.1.2. Araştırma Planı	38
3.1.1.3. Araştırma Tasarımı.....	39
3.1.2. Araştırma Yöntemi	40
3.1.2.1. Belge Analiz	40
3.1.2.2. Web Araştırması	40
3.2. ARAŞTIRMA BULGULARI	42
3.2.1. Araştırma Soruları	42
3.2.1.1. Madagaskar'daki Mevcut Turizm Potansiyeli Hangi Düzeyde Kullanılmaktadır?	42
3.2.1.1.1. Turizm Sektörünün Performansı.....	42

3.2.1.1.2. Doğal Kaynakların Durumu	46
3.2.1.2. Turizmin Madagaskar'ın Ekonomik Gelişimindeki Katkıları Nelerdir?	48
3.2.1.3. Devlet Turizm Gelişimi Sorunları Karsısında Hangi Önlemleri Almıştır?	50
3.2.2. Ana Zorlukların Özeti.....	54
3.2.2.1. Siyasi Krizlerin Ertelelediği bir Ülke.....	55
3.2.2.2. Altyapı Sorunları.....	55
3.2.2.3. Taşıma Maliyeti	55
3.2.2.4. Hasar Gören Doğal Ortamlar	56
3.2.3. Önerilen Çözümler	56
3.2.3.1. Madagaskar'ın Potansiyelinden en İyi Şekilde Yararlanmak	56
3.2.3.2. Turizm Altyapısının İyileştirilmesi	57
3.2.3.2.1. Ulaştırma Altyapısı İnşaatı	57
3.2.3.2.2. Yeni Otel Kompleksi İnşaatı	57
3.2.3.3. Turizm Arzını Geliştirmek ve Ziyaretçilerin Güvenliğini Sağlamak	58
3.2.3.4. Turizmi Madagaskar için bir Kalkınma Kaynağı Yapmak ..	58
3.2.3.5. Turizm Yoluyla Uzak Bölgelerdeki Yoksulluğu Ortadan Kaldırmak	59
3.2.4. Turizm için Eylem Perspektifi	60
SONUÇ	64
KAYNAKÇA	66

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 2-1 Madagaskar'da İşletilen Havayolları ve Uçuşlar Listesi.	25
Tablo 2-2 Madagaskar'da en çok Ziyaret Edilen Bölgeler.	28
Tablo 3-1 Madagaskar'da Turistik Faaliyetleri.	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1-1 İyi durumdaki Yollar bir Örnek.....	5
Şekil 1-2 Kötü Yol Durumu	6
Şekil 1-3 Madagaskar Nüfus Artışı	9
Şekil 1-4 Madagaskar'da Famadihana Töreni.	10
Şekil 1-5 Madagaskar'daki Sambatra Töreni.	10
Şekil 1-6 Fitampoho Seremonisi.	11
Şekil 1-7 Zafimaniry Sanatı	12
Şekil 1-8 Zafimaniry Köyü	12
Şekil 2-1 Tsingy du Bemaraha	19
Şekil 2-2 Otel Sayısının Gelişimi	22
Şekil 2-3 Odanın Sayısının Gelişimi	22
Şekil 2-4 Seyahat ve Turizm Hizmetleri Şirketlerinin Gelişimi	23
Şekil 2-5 2019 Yılında Gelen Turistlerin Uyruklarına Göre Dağılımı.....	26
Şekil 2-6 Ortalama Turist Konaklama Süresi	27
Şekil 3-1 Madagaskar'a Yıllık Turist Gelişi.....	46
Şekil 3-2 Turizmde Döviz Gelirlerinin Gelişimi.....	49
Şekil 3-3 Seyahat ve Turizmin İstihdama Toplam Katkısı.....	50

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ADEMA	: Aéroports de Madagascar
ANGAP	: Association Nationale pour la Gestion des Aires Protégées
APMF	: Agence Portuaire Maritime et Fluviale
EDBM	: Economic Development Board of Madagascar
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
MNP	: Madagascar National Parks
MADARAIL	: Madagascar Railways
NICT	: National Institute of Information and Communications Techlogy
PAF	: Police de l'Air et des Frontières
PCCTAP	: Permis de Compagnie Civile de Transport Aérien Public
PND	: Plan National de Développement
RFT	: Réserves Foncières Touristiques
THY	: Türk Hava Yolları
UNDP	: United Nations Development Programme
USAID	: The United States Agency for International Development
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WWF	: World Wide Fund for Nature

TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı gerçekleştirmemde bana yardımcı olanlara en içten teşekkürlerimi samimiyetle sunmak isterim. Öncelikle, bu çalışmayı gerçekleştirmem için bana yol gösteren, tavsiyelerde bulunan ve her zaman yanımda olan tez danışmanım Prof. Dr. H. Bahadır AKIN'a en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm İşletmeciliği bölümünde görev yapan tüm hocalarıma eğitim yıllarım boyunca verdikleri eğitim ve katkılardan dolayı teşekkür ederim. Son olarak, babam ve annem'e ve özellikle de isimlerini anmak istediğim babaannem RASOANATOANDRO Martine ve dedem RAKOTOVAOMILJAONA Prosper'e, çoğu zaman benden uzak olan ve beni desteklemekten asla bıkmayan yakınlarıma sonsuz teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

Konya 2021

Natolotra Tahiry RAKOTOVAOMILJAONA

GİRİŞ

Hint Okyanusu'nun en büyük ve dünyanın en büyük dördüncü adası olarak bilinen Madagaskar, 587,000 km²'lik alanıyla, Güney Doğu Afrika'da Mozambik Kanalı ile ayrılmış bir adadır. Doğal kaynaklar açısından dünyanın en zengin ülkelerinden biri olarak sınıflandırılan Madagaskar, bitki örtüsü ve hayvan türleri açısından büyük bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir. Tropikal ormanlar, plajlar ve resiflerin yanı sıra “lemur” gibi binlerce endemik hayvan türüne de ev sahipliği yapmaktadır (Thompson ve diğeleri, 2011). Doğal kaynaklardaki bu biyoçeşitlilik ve kültürel zenginlik, ülkenin turistik bir destinasyon olması açısından avantaj oluşturmaktadır.

Madagaskar'da, 2002 ve 2009 yılların krizleri de dahil olmak üzere birbirini izleyen çeşitli siyasi krizler yaşanmıştır. Bu krizler, ülkedeki çoğu ekonomik faaliyette düşüşe yol açan bir istikrarsızlık yaratmıştır. Bu durum özellikle turizm sektörünü etkilemiştir (World Bank Group, 2013).

Doğal kaynaklar açısından önemli avantajlara sahip olmasına rağmen, istatistikler Madagaskar'ın beklendiği kadar iyi performans göstermediğini ve turizm performansı açısından komşu adaların gerisinde kaldığını göstermektedir. Bu performans farklılıkları, başta gelen uluslararası turist sayısı olmak üzere turizm sektörünün ekonomik büyümeye yaptığı katkılar da görülmektedir¹. Bu hakikat, turizmin Büyük Adadaki ekonomiye sağlayabileceği katkılardan daha fazla yararlanabilmek için sektörünün nasıl geliştirilebileceğine dikkat çekmektedir. Buradaki problem, sektörün gelişiminin önündeki engelleri tespit etmekle ilgilidir. Dolayısıyla, bu çalışmanın konusu şu şekilde ortaya konmuştur: Madagaskar Turizm Sektörü: Engeller ve Kalkınma Önerileri. Madagaskar'da turizmin farklı yönleri ve durumundaki değişimler hakkında bazı veriler güncel ve yeterli değildir. Bu durum çalışmanın kısıtlarından biridir. Bu çalışmada mevcut veri ve istatistikler kullanılarak,

---

¹ Örneğin, Turizm Analitiği (Mauritius için) ve Turizm Bakanlığı (Madagaskar için) tarafından açıklanan resmi istatistiklere göre, 2019 yılında Mauritius'a 1.383.488 uluslararası ziyaretçi gelirken, Madagaskar'a yalnızca 348.660 uluslararası ziyaretçi gelmiştir.

teorik ve açıklayıcı bilgiler verilmeye çalışılmış ve Madagaskar'daki turizm endüstrisinin gelişimi açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu araştırmanın amacı, öncelikle ülkede turizm sektörünün gelişmesini engelleyen zorlukları belirlemek ve ardından özömleri ortaya koymaktır. Bu araştırma, Madagaskar'daki turizm sektörü üzerine yapılmış olan çeşitli literatür incelenerek gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada, anket türü nicel bir yöntem kullanılmamızı daha çok tanımlayıcı bir analizle sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Çalışma, üç ana kısımdan oluşturmaktadır: İlk bölümde Madagaskar'da turizm ile ilgili genel bilgiler, ikinci bölümde ise Madagaskar turizm sektörüne ilişkin verilere dayalı analizlere ve son kısımda Madagaskar'daki turizm sektörünün gelişimi için olası çözüm önerilerine değinilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

MADAGASKAR'A GENEL BAKIŞ

1.1.MADAGASKAR HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

1.1.1. Madagascara Doğal Bir Hazine Adası

Madagaskar 587.000 km²'lik yüzölçümü ile dünyanın en büyük dördüncü adasıdır. Yaklaşık 5.000 km'lik bir sahil şeridinde sahiptir; Doğusunda Hint Okyanusu bulunurken, Batısında ise Mozambik Kanalı ile onu Afrika kıtasından ayrılmaktadır. Mozambik Kanalı'nın 400 km Güneydoğusunda yer almaktadır (Thompson ve diğeleri, 2011). Adanın coğrafi konumu, Doğudaki nemli tropikal ortamlardan, dağlık bölgelerdeki ılıman havalara kadar, ülkedeki iklim üzerinde etkilidir. Doğu bölgesi kıyı boyunca nemli bir bölgeye sahiptir ve ortada nehir etrafında devasa ağaçlardan oluşan bir yapı bulunmaktadır. Dağlık kesimlerde geniş otlu savanlar, kurak ormanlar ve ülkenin batı kesiminde nemli ve yağmurlu bir iklim bulunmaktadır. Son olarak Adanın güneyi, yağmurun nadiren görüldüğü kurak topraklardan oluşur. Madagaskar'ın turizm coğrafyası, fiziksel çevrenin çeşitliliği açısından beş büyük bölgeye ayrılmaktadır (Sarrasin, 2007):

- Merkez bölgeler (Antananarivo - Antsirabe): güzel manzaraları geniş pirinç tarlalarından oluşur. İklim koşulları ülkenin geri kalanından farklıdır.
- Kıyı Adaları (NosyBe - Ambanja - Antiranana): Antsiranana körfezi, büyük adadaki deniz turizmi için ana destinasyonlardan biridir. Turkuaz renkli bir deniz alanı, bir yat limanı ve koyların manzarası dikkat çeker.
- “Les Côtes du Capricorne” (Oğlak Sahili) (Güney ve Batı: Toliary, Ifaty, Morondava): Toliary'de bir derin sularda ve devasa mercan resiflerinden oluşmaktadır.
- “La Côte des Contrates” (Kontrast Kıyısı) (Güney Doğu'da): Tropikal orman ve yarı kurak savanaların bir birleşimidir.
- “La Côte des Bois de Rose” (Pembe ağacı kıyısı) (Doğu): % 70'i birincil orman, iç koylar, plaj manzaraları ve Pangalanes kanalından oluşur.

Madagaskar'da iki farklı mevsim bulunmaktadır. Haziran ayından Eylül ayına kadar süren kış mevsimi kuru ve nispeten serin bir mevsimdir. Bu süre boyunca, kıyıdaki sıcaklıklar 40 derece civarındayken yüksek platoların bazı bölgelerinde 22 derece veya daha düşük bir sıcaklığa ulaşmaktadır. Yaz mevsimi ise Kasım ayından Mayıs ayına kadar sıcak ve nemli geçer. Yağış boldur. Yaz mevsiminde sıcaklıklar sahilde 32 derece orta yaylalarda ise 27 derece civarındadır (USAID, 2018). Madagaskar'ın bu karakteri, doğal zenginliğinin bolluğunu ve kalitesini de açıklamaktadır.

Ülkedeki bitki türlerinin yüzde 80'i endemiktir, "Baobab" ve "Ravinala" gibi Madagaskar'ın kimliği haline gelmiş türlerden oluşmaktadır. Ayrıca Madagaskar, endemik açıdan yüksek potansiyele sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak bu endemik çeşitlilik insan faaliyetleri tarafından tehdit edilmektedir. Madagaskar'ın da sembolü olan 32 lemur türü bulunmaktadır. Madagaskar, 17.103 km²'lik koruma alanı, 5.000 km'lik sahil şeridi ve 270 adacıyla eşsiz bir doğal hazine olmaya devam etmektedir (Thompson ve diğeleri, 2011).

1.1.2. Altyapı

1.1.2.1.Otel Altyapısı

Konaklama, turistlerin kalış süreleri boyunca tatmin sağlamada önemli rol oynar. Bu durumda sunulacak hizmetin kalitesi, konaklamanın uzamasına ve/veya sadık müşterilerin kazanılmasına yol açacağından, konaklama ve yiyecek-içecek hizmeti müşterilere konfor ve güvenlik sağlamalıdır. Madagaskar'da konfora, hizmet türüne, oda sayısına, kapasiteye ve ödenecek paranın karşılığına göre sınıflandırılmış üç konaklama kategorisi bulunmaktadır (Ministère du Tourisme, 2001):

- Sınıflandırılmamış: oda ve kahvaltı konaklamaları, kamp alanları veya diğer konutlar,
- Ravinala, Madagaskar'a özgüdür, Bir ile beş arasında değişir. Beş Ravinala işletmesi, teorik olarak bir yıldızlı işletmeden daha az rahattır.
- Yıldızlar, uluslararası sınıflandırmaya göre verilir.

1.1.2.2.Karayolu Bağlantıları ve Ulaşım Araçları

Madagaskar'ın karayolu ağları 32.000 km'dir ve ancak bunların %13'i asfaltlanmış durumdadır. Dahası, ülkenin yüzey alanına kıyasla, karayollarının yoğunluğu çok düşük ve genel olarak kötü durumdadır. Ülkede, Ulusal Yollar (Route Nationale) dışında, özellikle Birincil Ulusal Yollar (Route Nationale Primaire) genel olarak iyi durumdadır (%52). Geri kalanı ise ortalama olanlar (%36) veya kötü durumda olanlar (%12) şeklinde sayılabilir. Yağmurlar, yolların bozulmasının başlıca sebebidir. Ayrıca, yolların bakım eksikliği, siklon ve seller gibi doğal afetler de önemlidir. Kuzeyden Güneye uygun bir karayolu ulaşımı bulunmamaktadır. Bu da iki önemli turizm bölgesi arasında ulaşım bulunmaması demektir. Karayollarının bakım yetersizliği nedeniyle ülke yılda 300 ila 1000 km karayolu kaybetmektedir (World Bank, 2014).

Bununla birlikte zaman içinde, yol ağının iyileştirilmesinde ilerleme kaydedilmiştir. Ancak bu kadar geniş bir ülkede asfalt yolların çok az olması ve kötü koşullar sebebiyle bazı bölgelere ulaşılamamaktadır. Problem adanın bir dizi karayla çevrili bölgeye bölünmüş olmasıdır. Bu bölgelerden bazılarında sadece karayolu, havayolu taşımacılığı ve deniz/nehir taşımacılığı bağlantısı ile ulaşılabilmektedir. Kötü yol koşulları, kullanılan araçların durumunu ve dolayısıyla nakliye maliyetlerini etkilemektedir. Tur operatörleri genellikle araçların bozulmadığı durumu "iyi bir tur" olarak tarif etmektedir. Turizm Bakanlığında yapılan ziyaretçi anketine göre, turistlerin %28'i bazı yerlere ulaşmak için yürüdüklerini söylemiştir (Ranaivosoa-Rabemananjara, 2013).

Şekil 1-1 İyi durumdaki Yollar bir Örnek (Rackyross, 2010).

Şekil 1-2 Kötü Yol Durumu (Rasolo, 2020)

Ulaşım araçları, turistlerin istenilen yere ulaşmasını sağlamaktadır. Yerleşik olmayan ziyaretçiler uçakla veya tekneyle seyahat etmektedir, ancak bu nadir bir durumdur. Vatandaşlar için kullanılacak birden fazla taşıma aracı bulunmaktadır. Madagaskar'da hava, deniz, demiryolu (Büyük Adada 877 km'lik demiryolu ve üç demiryolu hattı bulunmaktadır) ve karayolu, farklı ulaşım şekilleridir. Karayolu ulaşımında ise çeşitli turistik beldeleri birbirine bağlayacak "taxi-brousse" veya otobüs bulunmaktadır. Demiryolu taşımacılığı Madarail Şirketi'nin (Madagaskar Demiryolları) denetimi altındadır. Bu ulaşım yöntemleri konfor, kapasite ve hız açısından farklılık göstermektedir. Madagaskar'daki deniz taşımacılığı, çoğunlukla ithal ve ihraç edilen ürünlerin taşınmasında kullanılmaktadır (Iarilanto, 2017).

➤ **Demiryolları:**

Madagaskar'da trenle seyahat potansiyeli vardır. Bir hat, Antanarivo'dan Fianarantsoa ve Toamasina'ya yolcu taşımacılığı yapmaktadır. Fianarantsoa Doğu Kısmında (Fianarantsoa Cote Est) demiryolu yenileme çalışmaları devam etmektedir. Hâlihazırda tren yollarının mevcut olduğu seyahat noktalarına yapılan geziler açısından tren yolculuğu iç hareketlilik sorununa önemli bir çözüm olabilir.

➤ **Liman:**

Madagaskar'ın yedisi uluslararası olmak üzere Toamasina, Mahajanga, Toliary, Antsiranana, Nosy-Be, Ehoala (Taolagnaro ve Vohemar) 17 limanı bulunmaktadır. Kıyı bölgelerinde deniz taşımacılığı, özellikle karayolu ve demiryolu

altyapısının mevcut olmaması veya bozuk olması nedeniyle önemli bir rol oynamaktadır. Üretimdeki düşüş ve liman tesislerinin maliyetinin yüksek olmasına rağmen, kullanıcılar bazen tek veya en uygun ulaşım aracı olduğu için deniz veya su yollarını kullanmaya mecbur kalmaktadır. Su yollarına gelince, karaya kapanmış alanlar için su yolları çok önemlidir. Doğu kıyısında, yaklaşık 657 km uzunluğundaki Pangalanes Kanalı ve Batı kıyısında yaklaşık 150 km boyunca uzanan Tsiribihina Nehri, orada yerleşik insanlara düşük maliyetli ulaşım hizmetleri sağlamaktadır. Kurvaziyer turizmi, balıkçılık ve yelkencilik potansiyeli dikkate alındığında, limanlar turizm sektörünün genişlemesinde önemli rol oynayabilir (World Bank, 2014.).

➤ **Havaalanları:**

Ülkede sekizi uluslararası olmak üzere 56 havaalanı bulunmaktadır. Antananarivo Ivato'nun ana havaalanı ve Nosy Be'nin Fascene havaalanı genel olarak uluslararası güvenlik standartlarını karşılamakla birlikte, diğer havalimanları için durum farklıdır. Bazıları için pistlerin güçlendirilmesi ve/veya genişletilmesi yetreliken diğerleri için ise daha çok terminallerin rehabilitasyonu ve/veya hava navigasyon ekipmanının geliştirilmesi gerekmektedir (World Bank, 2014.).

Son olarak Madagaskar'da telekomünikasyon ağı 1994'de telekomünikasyon sektörünün serbestleştirilmesinden sonra 90'ların ortalarında gelişmiştir. Bu girişim "Telecom Malagasy" şirketinin kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Bugün Madagaskar'da biri sabit telefon olmak üzere üç mobil operatör ve iki internet erişim sağlayıcısı faaliyet göstermektedir (World Bank, 2014.).

1.2.NÜFUS

Batı açısından Diego Diaz'ın 10 Ağustos 1500'de gelişi Madagaskar'ın resmen keşfedilmesi olarak bilinir. Ancak, Portekizlinin gelişinden çok önce, Madagaskar Asya ve Orta Doğu için zaten önemli bir ticaret bölgesiydi. Bu keşif öncesi dönemde Madagaskar ve halkının özel bir karakteri mevcuttur. Nüfusu farklı kökenlerden oluşan bir karma toplum kurulmuş ve bu da kültürel ve ırksal bir çeşitlilik sağlamıştır. Madagaskar topluluğu, her biri gelenekleri, giysileri ve mimarileri açısından kendi kültürel özelliklerine sahip 18 kabileden oluşmaktadır. Ülkenin tarihine göre, Merina

ve Betsileo toplulukları çoğunlukla Malezya ve Endonezya'dan gelen göçmenlerin torunlarıdır. Öte yandan, kıyı bölgelerinde yine Malezya, Endonezya, Afrikalılar ve Araplardan oluşan karışık bir nüfus yaşamaktadır (Razafindrazaka, 2019).

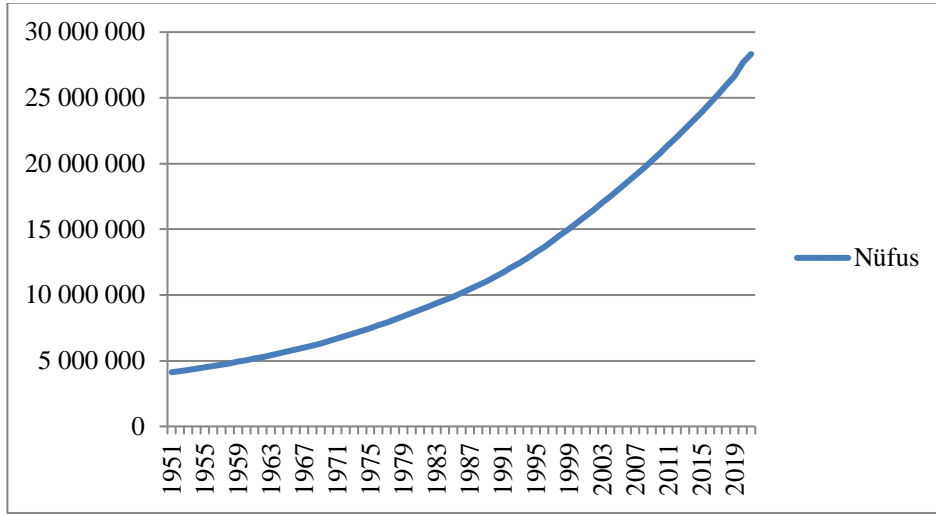
Madagaskar, bu kültür çeşitliliğine rağmen, tüm Madagaskarlıları birleştiren inanç ve dayanışmaya önem veren bir ülke olarak bilinmektedir. Madagaskar'da konuşulan ana dilin adı "Malagasy" iken Fransızca ikinci dil olarak kullanılmaktadır.

Madagaskar için göç her aşamada önemli olmuştur. Sözlü anlatıya göre, adada ilk oturanlar "Vazimba"dır. Bunlar burnu düzleşmiş, gözleri büyük ve kısa boyu insanlardır. Sonra Malezyalılar, Polinezyalılar ve Endonezyalılar gelmiş ve Vazimba ile savaşımlardır. Bu süreçte "Malagasy" dili ve kültürü oluşmuştur (Razafindrazaka, 2010). Madagaskar'ın nüfusu 2010 yılındayken 21 151 640, 2020 yılında 27 691 018 olarak tahmin edilmektedir. Institut National de la Statistique (INSTAT)'ye göre, 2018 yılında Madagaskar nüfusunun neredeyse %80,7'si kırsal bölgelerde yaşamaktadır.

Kentleşme oranı %27, kentsel nüfus artışı %3,6'dır. Bu oran, nüfusun bir kısmının büyük şehirlere ulaşmak için kırsalı terk ettiği ve bu şehirlerin istihdam, barınma, üretim imkaları ve hizmetlere erişim sorunlarını çözme ihtiyacına işaret eden bir kırsal göç anlamına gelir. 2025 yılına kadar kentsel nüfusun 20 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir ve 43,5 milyona ulaşacak olan toplam nüfusun %45'ini oluşturacaktır. Nüfusun her 23 yılda iki katına çıkması beklenmektedir. Madagaskar nüfusunun yüzde 55'i 20 yaşın altındadır. 10-24 yaş arası gençler, toplam nüfusun yaklaşık %32'sini oluştururken, %47'sini kadınlar² oluşturmaktadır.

---

² Institut National de la Statistique <https://www.instat.mg> <https://www.instat.mg/p/resultats-definitifs-du-rgph-3-2018-troisieme-recensement-general-de-la-population-et-de-lhabitation>

Şekil 1-3 Madagaskar Nüfus Artışı (Country Meters Info, 2021).

1.3.MADAGASKAR KÜLTÜRÜ

Madagaskar, olağanüstü bitki örtüsü ve hayvan zenginliğinin yanı sıra, atalarından miras kalan özel bir kültüre de sahip bir ülkedir. Bu durum, Madagaskar'da herhangi bir kültürel geziyi ilginç bir deneyim haline getirmektedir. Doğumdan ölüme kadar, tüm Madagaskalılar atalarından miras kalan eşsiz bir törene katılırlar. Kültürler bölgeden bölgeye ve kuzeyden güneye farklılık göstermekte, yılın her döneminde bu çeşitlilik göze çarpmaktadır (Dewar ve Wright, 1993).

1.3.1. Famadihana

Madagaskar kültürünün en ilginç örneklerden biri Madagaskarluların dayanışmasını ve ataların önemine olan inancı yansıtan "famadihana"dır (Şekil 1-4). Genellikle Ağustos ayı civarında gerçekleşen bu etkinlik, muhtemelen Madagaskarluların atalarından gelen bir Endonezya geleneğidir. Bu şenliklerde mezarlar açılır ve insanlar ölülerini dans ettirirler. "Famadihana" kelimesinin Türkçe karşılığı "ölülerin dönüşü" demektir. Bu etkinlik en az beş yılda bir düzenlenmektedir. Bu törenin şekillenmesi genellikle doğaüstü olaylarla bağlantılıdır; örneğin bir rüyada, ölen bir akrabanın soyundan birine üşüdüğünü söyleyebilir. Bir "famadihana" organizasyonu pahalıdır; üç gün boyunca tüm akrabalara, köyün sakinlerine, yüzlerce ziyaretçiye ziyafet verilmeli ve "mpihira gasy" (şarkıcı) ve "vako-drazana" müzik grupları getirilmelidir (Ratsara, 2018).

Belirlenen günde mezarlar açılır, atalar yeni hasırlara sarılır ve mezardan çıkarılır. Hemen akraba ve arkadaşlardan oluşan kalabalık toplanır ve dans ederek cesetleri götürür. Dans durduğunda yakın aile üyeleri “ceset” ’in etrafında toplanır ve akrabalar her ataya yeni bir kumaş verirler.

Şekil 1-4 Madagaskar'da Famadihana Töreni (Munnik ve Scott, 2016).

1.3.2. Sambatra

Madagaskar kültüründe sünnet veya “didim-poitra”, genç bir çocuğun erkeklerin dünyasına geçişini ifade etmektedir. Adanın her yerinde uygulanan, ancak bölgeden bölgeye değişen bir gelenek, "Sambatra", güneydoğudaki Madagaskar'da yaşayan bir etnik grubu olan Antambahoaka arasında her yedi yılda bir düzenlenen toplu sünnet törenidir (Razafitsaroana ve P.H. Dubois, 1927).

Şekil 1-5 Madagaskar'daki Sambatra Töreni (Rob Putseys, 2021).

1.3.3. Fitampoho

Tsiribihina Nehri'nin sınırları boyunca, kasaba seviyesinde, her on yılda bir adanın dört bir yanından binlerce insanları bir araya getiren özel bir tören olan "fitampoha" düzenlenmektedir. Menabe'nin Sakalava hanedanının kurucuları olan kralların (Ampagnito) kalıntılarının yıkanması törenidir.

Bu uygulama, bir zamanlar 'Sakalava' krallığını yöneten ölen kralların kemiklerini temizlemek ve aynı zamanda kraliyet atalarını şefkat göstermek ve onlara saygı göstermek ve kutsamalarını dilemek amacıyla onları aromatik yağ ve bala batırmaktan ibarettir (Lombard, 2014).

Şekil 1-6 Fitampoho Seremonisi (Midi Madagasikara, 2018).

1.3.4. Ahsap Kültürü

Arkeoloji ve tarih meraklılar için, Madagaskar ziyarete değer bir yerdir. Ülkenin tarihi ve geleneksel yerlerini ziyaret etmek pekçok keşfe imkân verir özellikle de ülkenin kadim kültürünü yansıtan tapınaklar ve geleneksel evler bu noktada dikkat çeker.

Ağaç oymacılığının başkenti ve Madagaskar'ın kültürel mirasının merkezi olan Ambositra'da bunu gözlemlemek mümkündür. Bu sanat Madagaskar kültürünün en güçlü sembollerinden biridir. "Zafimaniry" sanatı (yaylalardan etnik bir grup) olarak bilinen bu ahşap heykel tarzı, geleneksel ahşabın işlemlerinden oluşmaktadır: oymalı kapılar, üfleme boruları ve iki taraflı koltukların tümü Madagaskar kültürel mirasının mücevherleridir (Mancinelli, 2017).

Zafimaniry'nin çalışması (şekil 1-7), bir zamanlar Madagaskar kültüründe çok yaygın olan bu tür zanaat geleneklerini sürdüren son topluluk olduğu için, Unesco tarafından Dünya Kültür Mirası Alanı olarak kabul edilmiştir (Unesco, 2003). Zafimaniry, ülkede gerçekleşen ormansızlaştırmadan kaçmak için 18. yüzyılda ormanlık bir alana yerleşmiştir. Bugün, dağlık bölgelerde yüzden fazla köyde yaşıyorlar (şekil 1-8) ve soyut miraslarının geleneklerini korumaya devam ediyorlar.

şekil 1-7 Zafimaniry Sanatı (Association Tarn Madagascar, 2009)

şekil 1-8 Zafimaniry Köyü (Maria, 2017)

İKİNCİ BÖLÜM

MADAGASKAR'DAKİ TURİZM KURUMLARI

Turizm sektörü çeşitli faaliyetleri ve dolayısıyla birçok farklı ekonomik aktörleri içerir (Christie ve Crompton, 2003).

2.1.MADAGASKAR TURİZM SEKTÖRÜNÜN ULUSAL DÜZEYDE ÖRGÜTLENMESİ

Madagaskar'da ulusal düzeyde turizmle ilgili şu kurumlar bulunmaktadır:

- Turizm Bakanlığı,
- Madagaskar Ulusal Turizm Ofisi,
- Mesleklerine göre Ulusal Meslek Grupları/Dernekleri.

2.1.1. Turizm Bakanlığı

Turizm Bakanlığı, ilgili düzenleyici metinleri yayımlayarak ve ardından bunların uygulanmasını sağlayarak ulusal turizm politikasını tanımlamaktan sorumludur. Bakanlık ayrıca, turizm faaliyetlerini düzenleyen temel belgeyi oluşturan Turizm Kanununu da oluşturmuştur. Hem turizm sektöründe çalışan profesyoneller hem de turistlerin kendileri bu mevzuata uymak zorundadır. Konuya ilişkin temel aktörler şunlardır:

- Turistik ilgi alanlarının geliştirilmesi ve yönetimiyle uğraşan kuruluşlar ve/veya şirketler,
- Turizm işletmecileri,
- Turist rehberi veya yemek servisi gibi turist etkinlikleri yapan kişiler.

Turizm sektörünün yönetimi şu anda Ulaştırma ve Turizm Bakanlığına aittir. Madagaskar hükümeti bünyesinde gerçekleştirilen reformlar sonucunda turizm ve ulaştırmanın tek bir bakanlık altında birleştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Aslında bu iki sektör arasında belirgin bir etkileşim bulunmaktadır. Bakanlığın görevi ulaştırmada iyi bir yönetimi sağlamak ve turizm sektörünü yoğun bir şekilde tanıtmaktır (Christie ve Crompton, 2003).

Turizm Bakanlığının görevlerle yükümlüdür:

- Madagaskar vatandaşlarının sosyo-kültürel kimliğinin yanı sıra doğal çevreyi koruduğu için turizmin ve eko turizmin gelişmesini desteklemek,
- Farklı stratejilerle turizm gelirini artırmak,
- Madagaskar destinasyonunu tanıtmak için stratejiler yaratmak,
- Turizm faaliyetlerinin toparlanmasını teşvik etmek.

2.1.2. Madagaskar Ulusal Turizm Ofisi

Bu ofis 21 Bölge Turizm Ofisinden oluşmaktadır. Üç ana görevi vardır:

- Madagaskar destinasyonunu tanıtmak,
- Devlet ile yapılan görüşmelerde özel turizm sektörünün temsil edilmesi,
- Üyelerine gerekli eğitimleri vermek.

Ayrıca bu ofisin faaliyetleri, turizm profesyonelleri ve halka yönelik olarak aynı anda yürütülen pazarlama faaliyetleridir. Madagaskar Ulusal Turizm Ofisi, seminerler ve eğitim yoluyla üyelerinin kapasitelerini yükselterek ve güçlendirerek ulusal turizm teklifini desteklemekten de sorumludur (Christie ve Crompton, 2003).

2.1.3. Mesleklerine Göre Ulusal Meslek Grupları

Turizm profesyonellerini faaliyetlerine veya mesleklerine göre bir araya getiren bir kuruluştur. Örneğin, Madagaskar Deniz ve Nehir Liman Ajansı bu kuruluşlardan biridir. Nehir turizmi konusunda, Agence Portuaire Maritime et Fluvial de Madagascar (Madagaskar Denizcilik ve Nehir Limanı Ajansı), hem ulaşımın düzenlenmesinde hem de altyapının geliştirilmesi ve bakımında büyük bir rol oynamaktadır (Abdallah, 2008).

2.2.TURİZM SEKTÖRÜNÜN BÖLGESEL DÜZEYDE ÖRGÜTLENMESİ

Turizm bakanlığı, kalkınma politikasında Madagaskar'daki turizm sektörünün yeniden yapılandırılmasını öncelikli eylemlerden biri olarak dikkate almıştır. Turistik

bölgelerde turizm kaynaklarının gelişimini teşvik etmek için organizasyonlar kurulmuştur. Bölgesel düzeyde kurumlar bulunmaktadır (Abdallah, 2008):

- Bölgesel turizm hizmetleri turizm bölge müdürlüğü,
- Madagaskar Ekonomik Kalkınma Kurulunun (Economic Development Board of Madagascar) bölgesel düzeydeki şubeleri,
- Bölge turizm ofisleri.

2.2.1. Bölge Turizm Servisi

Bölgelerdeki Turizm Bakanlığını temsil eden bu departman, ulusal turizm politikasının uygulanmasını sağlamaktadır. Misyonları:

- Bölgelerdeki turizm faaliyetlerinin teşvik edilmesi,
- Bölgelerdeki turizm şirketlerinin standartları da dahil olmak üzere, düzenlemelere uygunluğu kontrol etmek ve doğrulamak,
- Yatırımları teşvik etmek,
- Turizmi, köy toplumlarının doğrudan yararına sürdürülebilir bir kalkınma aracı haline getirmek.

2.2.2. Madagaskar İktisadi Kalkınma Kurulu Şubeleri

Görevi yerli ve yabancı yatırımları teşvik etmektir. Ülke genelinde üç şubesi bulunmaktadır. Bu şubeler üç bölgede yer almaktadır: DIANA'da (Nosy Be), Vakinankaratra'da (Antsirabe) ve Anosy'de (Fort Dauphin).

2.2.3. Bölge Turizm Ofisi

Bölge Turizm Ofisi'nin tüzüğünü özetleyerek, görevleri şunlardan oluşmaktadır:

- Bölgelerdeki turist alanlarının tanıtılması için alınan tüm önlem ve stratejileri uygulamak,
- Bölgelerde turizm gelişimi ile ilgili konularda etkili bir kamu-özel sektör ortaklığının kolaylaştırılması,

- Operatörlerin profesyonel gelişimine katkıda bulunulması.

Bunları gerçekleştirebilmek için kurum şunlardan sorumludur:

- Kamu talebini karşılama ihtimali bulunan turizm ürünlerinin geliştirilmesi,
- Turizm ve spor tesislerinin kullanımı ve dinlenme faaliyetleri ve partiler düzenlemesi,
- Ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde fuarlara, turistik gösterilere, toplantılara katılmak veya ev sahipliği yapılması,
- Turistlerin ve yatırımcıların bilgilerinin garanti altına alması,
- Ofisin faaliyetlerini geliştirmeye yardımcı olabilecek diğer finansman kaynaklarının temin edilmesi.

Çevre Bakanlığı bünyesinde, büyük adadaki parkların ve korunan alanların korunmasından sorumlu olan ANGAP veya Madagaskar Milli Parkı adında özel bir kuruluş bulunmaktadır. ANGAP, Madagaskar Çevre Bakanlığı gözetiminde faaliyet gösteren özel bir kamu hizmeti kuruluşudur. Misyonu, Madagaskar'ın biyolojik çeşitliliğini ve doğal mirasını temsil eden bir ulusal park ve rezerv ağı kurmak, korumak ve sürdürülebilir bir şekilde yönetmektir (Abdallah, 2008).

Özetle bu bölümde Madagaskar'daki hiyerarşik organizasyon turizmini oluşturan kurumsal çerçevelerden bahsettik. Madagaskar turizminin gelişmesinde bu kuruluşların rolleri hakkında konuştuk.

2.3.GENEL ÇERÇEVE

2.3.1. Madagaskar'da Turizm

Madagaskar çok yönlü bir ülkedir. Afrika kıtasından ayrılan Madagaskar; 587.000 km²'lik alanıyla Grönland, Yeni Gine ve Borneo'dan sonra dünyanın en büyük dördüncü adasıdır (Stancel, 2014).

Genel olarak, Madagaskar turizminin büyük bir kısmı doğal kaynaklara dayanmaktadır. Madagaskar, fauna ve flora açısından çok geniş bir doğal kaynağa sahiptir (Vences, 2010). Bu doğal çeşitlilik, turizm talebinin farklı kesimleri için

çekicidir. Bu bölümde, Madagaskar'daki turizm sektörünün mevcut durumu ele alınacaktır. Öncelikle Madagaskar'ın turizm potansiyelinden bahsedip, ardından talebe göre Madagaskar'daki turizm durumundan da bahsedilecektir. Son olarak, Madagaskar'daki turizm sektörünün tanısasal analizinden bahsedilecektir.

2.3.1.1.Madagaskar'ın Turizm Potansiyeli

Madagaskar turizm sektörü esas olarak ülkenin doğal tabiat sermayesine dayanmaktadır. Madagaskar'ın hem kara hem de deniz (kara ve deniz manzarası) doğal sermayesi onu birçok turist için bir turizm destinasyonu haline getirmektedir. Büyük Ada'daki hayvan ve bitki türlerinin yüzde doksan beşi, 32 lemur türü de dahil olmak üzere endemiktir. Bitki örtüsü açısından, Ada'da yedi çeşit Baobab ağacı bulunurken, bu türün Afrika'da ve Avustralya'da sadece birini bulunmaktadır. Ayrıca Ada'da 3,000 çeşit orkide, kambur balinalar ve sürüngenler de bulunmaktadır. Kısaca Madagaskar'ın turizm sermayesi önemlidir ve ülkenin 5000 km'lik kıyı şeridi çok sayıda ulusal parka da ev sahipliği yapmaktadır (Christie ve Crompton, 2003).

İklimin ve manzaranın çeşitliliği, büyük adayı çekici hale getirir. Manzarası yüksek dağlarla, güzel pirinç teraslarına sahip verimli ovalarla, tropik ormanlarla dolu geniş kuru savanlarla, mercan resifleriyle korunan kıyılarla, muhteşem beyaz kumlu plajlara sahip tropik adalarla doludur. Ada'da eşsiz bir turizm potansiyeli bulunmaktadır. Adanın etrafı büyük bir deniz ve kumla çevrilidir. Nadiren başka hiçbir yerlerde bulunmayan değerli taşlar, ülke için bir değerdir. Bu imkanlar ülkenin ekonomik kalkınması için kullanılabilirler. Madagaskar'ın doğal varlıkları açısından sahip olduğu büyük avantajlar nedeniyle, Büyük Ada'da eko turizm teşvik edilebilir.

Madagaskar'ın güçlü yönlerinden biri de kültürel çeşitliliğidir, büyük adada 18 kabile ve neredeyse bir o kadar farklı kültür bulunmaktadır (Razafindrazaka, 2010). Bu kültürel ve etnik çeşitlilik, ahşap işi, nakış ve mücevher gibi çok çeşitli ürün ve tekniklerle karakterize edilen el sanatları endüstrisini de etkilemektedir. Bu grupların çoğu kendi tarzlarını yansıtan kendi ürünlerini geliştirmiştir (Bensignor, 2013). Bu ürünlerin en basit olanlar da dahil olmak üzere büyük bir çoğunluğu yabancı turistlerin büyük ilgisini çekmektedir. Bu ürünler, Zafimaniry kabilesinden oyulmuş ahşap,

Antaimoro el yapımı kâğıtlar, Madagaskar müzik aletleri, deri, kakmacılık, geleneksel temalı nakışlar, rafya dokumalar, zebun boynuzu takıları ve kesme taşlardan yapılmış ürünlerdir. . Ayrıca parfümler (örneğin ylang ylang), vanilya, karanfil, biber ve değerli taşlar gibi baharatlar da bulunmaktadır. Madagaskar keşif turizmine olanak sağlayan bir destinasyondur. Famadihana, Fitampoho ve diğer geleneksel festivaller dahil olmak üzere tarihi, arkeolojik, gastronomik, kültürel ve dini konaklamalar için yeni teklifler ortaya çıkmaktadır (Randriamialintsoa, 2016).

Parklar ve doğal koruma alanları ile ilgili olarak, ülkede 17.103 km'lik bir alanı veya adanın yüzeyinin %3'ünü kaplayan 16 milli park ve çeşitli koruma alanları bulunmaktadır. 2003 yılında kurulan Madagaskar Milli Parkları (MNP), Madagaskar'ın biyolojik çeşitliliğinin uzun vadede korunmasına katkıda bulunan ulusal parkların ve korunan alanların yönetiminden ve geliştirilmesinden sorumludur. Madagaskar'da en çok ziyaret edilen milli parklar şunlardır (Sarrasin, 2007):

- Ankarana Milli Parkı, Antsiranana'nın 100 km güneyinde yer almaktadır. Park, Tsingy'si, kutsal gölü, botanik yolları, kanyonları ve Ambohalambo tepelerinin yanı sıra sarkıt ve dikit mağaraları ile ünlüdür. Bu parkın aynı zamanda Afrika'daki en büyük yeraltı ağı olduğu da bilinmektedir.
- Antananarivo'nun 130 km doğusunda bulunan Andasibe Ulusal Parkı (Mantadia), vahşi yaşam hazinesi, özellikle "Indri Indri" de dahil olmak üzere 11 lemur türü ile ünlüdür. Tropikal orman, eğrelti otları, sarmaşıklar ve orkideler ile florasının kalitesi ile de bilinmektedir (Newsome & Hassel, 2014).
- Isalo Milli Parkı, Fianarantsoa'ya 300 km uzaklıktadır. Parkta erozyon, yüksekliği 820 ila 1240 m arasında değişen tek tip bir kabartma oluşturmuştur. Ayrıca "maymun kanyonları" ve "sıçan kanyonları" olarak adlandırılan, etraflarında timsahlarla dolu derelerin aktığı muhteşem derin kanyonlar da vardır. Parkın içi, neredeyse aynı çevreye sahip Amerika'da bulunan alanlara güçlü bir benzerlik göstermektedir.
- Andohahela Parkı, Fort Dauphin'in 20 km kuzeydoğusunda yer almaktadır. Ünlü Anosy zincirlerinin dağlık bir bölgesidir. Bu dağlar, Alize rüzgarlarının önünde bir engeldir ve aynı zamanda Doğu'nun nemli tropikal ormanını ve

Batı'nın dikenli çalılardan oluşan yarı kurak ormanı keşfetmeye izin veren bir iklimsel kontrast yeri yaratmıştır. Ayrıca parkta atlamalarıyla meşhur "sifaka" da dahil olmak üzere 13 lemur türü bulunmaktadır.

- Antananarivo'ya 450 km uzaklıkta bulunan Ankarafantsika Milli Parkı, çeşitli turlar sunan gelişmiş bir turizm alanıdır. Marovoay ovasının rezervi ve Madagaskar'ın ikinci pirinç ambarıdır.
- Ülkenin batısında yer alan “Tsingy de Bemaraha” (Şekil 2-1) anıtsal Tsingy'si ile bilinmektedir. Ayrıca Madagaskar'dan öncü bir ürün olarak kabul edilmektedir. Aynı zamanda UNESCO Dünya Mirası Alanı olarak sınıflandırılan ayrılmaz bir doğa rezervidir. Kireçtaşı ile şekillendirilmiş mağara ve nehirlerden oluşan kayalık bir manzaradan oluşan muhteşem bir jeolojik karst oluşumdur (Unesco, 2011).

Şekil 2-1 Tsingy du Bemaraha (Kranzlein, 2011).

Kuzeybatı kıyısında bir biyosfer rezervi olan Mananara Nord çevresinde dört deniz parkı gruplandırılmıştır. Ayrıca Madagaskar birinci sınıf bir deniz kenarı sermayesine sahiptir. Flora ile ilgili olarak, Madagaskar'daki 13.000 bitki türünden bu türlerin %80'i endemiktir. Ülkenin kendisinde yedi tür baobab ağacı varken, Afrika kıtasında sadece bir tane bulunmaktadır (Thompson ve diğeleri, 2011). Mango, papaya, hurma gibi meyve çeşitleri de bulunmaktadır. Dağlarda bukalemunlar, dev

kurbağalar da vardır. Temmuz ayı boyunca her yıl Sainte Marie Adası'na göç eden kambur balinalar izlenmektedir.

Ülke, kendi yer şekillerine ve benzersiz bir çevresel ortama sahip beş ana bölgeye bölünmüştür. Büyük Ada'nın kuzeyinde, Tsaratanana masifi uzanmaktadır. Adanın bu kısmı, endemik birincil ormanları ve engebeli arazisi, adaları, mağaraları ve özellikle sahil tatil yerleri ile karakterizedir. En bilineni Nosy Be adasıdır. Doğu kıyısında yağış boldur. Bu bölgede bitki örtüsü çeşitlidir ve geniş ovalardan oluşmaktadır, aynı zamanda plajlar, resifler, lagünler ve mangrovlardan oluşmaktadır. Merkezi yaylalar çok daha engebelidir ve yaylaların masifleri, 2 876 m'ye varan zirveleri olan volkanik kökenlidir. Son olarak, güneybatı bölgesini geniş bir plato, ovalar ve savanların yanı sıra plajlar ve mercan resifleri oluşturmaktadır. Bu bölgeler çölleşme nedeniyle kuraktır (Sarrasin, 2007).

Deniz türlerinin çokluğu sebebiyle Madagaskar dünyada en çok araştırma konusu olan yerden biridir ve hem bilim insanlarının hem de turistlerin merakını uyandırmaktadır (Cooke, 2012). Güneş, deniz ve kum turistleri beklenen birlikte, Hint Okyanusu'ndaki diğer deniz kenarı destinasyonlarından, dünyada çok daha iyi bilinen ve altyapı açısından daha gelişmiş olan bölgelerin rekabetiyle karşı karşıyadır.

Madagaskar aynı zamanda yolcu gemisi için bir destinasyon olarak potansiyeline sahiptir ve birçok yolcu gemisinin programlarında yer almaktadır. Ülke, başlıca üç seyahat noktası arasında yer almaktadır: Cape Town, Durban ve Mombasa (Christie ve Crompton, 2003).

Madagaskar, daha önce bahsedilen turizm potansiyellerinin yanı sıra, henüz keşfedilmemiş önemli bir kültürel zenginliğe sahiptir: etnik çeşitlilik, farklı gelenekler ve el işi ürünleri. Turizm Bakanlığı istatistiklerine göre kültür turizmi, daha çok halkın gelenekleri ve yaşam tarzlarıyla ilgilenen ziyaretçilerin %15'ini oluşturmaktadır.

2.3.1.2. Turizm Arzı

Turizm arzı, tanım olarak, “Turizm ürünleri pazarı, turist talebini karşılamaya yönelik tüm mal ve hizmetlerden” oluşmaktadır. Pierre Py'ye göre, turizm arzı “turizm

sektörünün tüketicilere sunduğu hizmetler ve tüketim malları kümesi” olarak tanımlanabilir (Py, 2007). Ekipman, konaklama ve turist taşımacılığı (oda sayısı veya otel yatakları ve havayolları tarafından sunulan koltuk sayısı) açısından ölçülebilir. Bir mal veya hizmet arzının olması için üreticilerin bulunması gerekmektedir. Konaklama sektöründe faaliyet gösteren ekonomik birimler, seyahat ve turizm hizmetleri ve nakliye şirketleri bu kapsamdadır. Bu nedenle turizm endüstrisindeki ana üreticiler, diğer turizm işletmecilerinin faaliyetlerinin dayanak noktası olması nedeniyle konaklama ve yeme-içme işletmeleridir.

2.3.1.2.1. Konaklama ve Yemek Hizmetleri

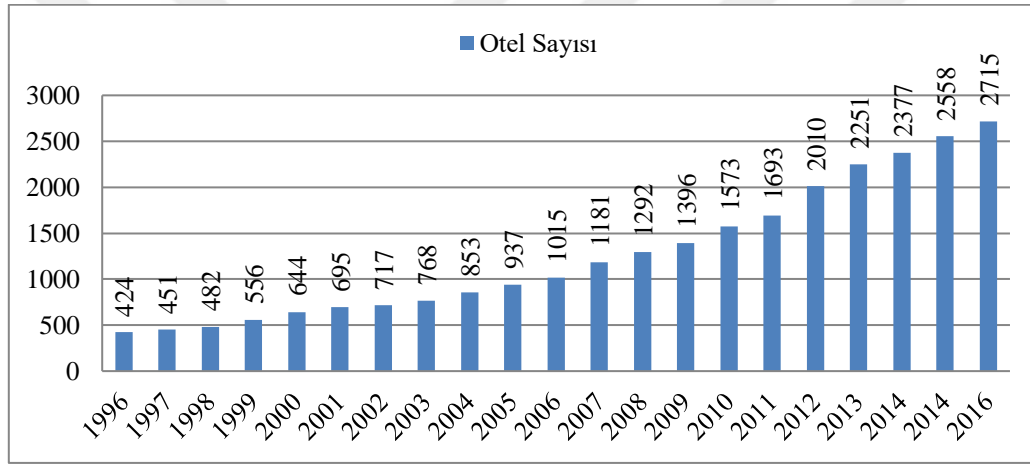
Konaklama ve yeme-içme işletmeleri turizm alanında ana üreticilerdir. Madagaskar Turizm Kanunu'na göre konaklama işletmeleri, oda, daire, süit ve/veya bungalov sunan ticari işletmelerden oluşmaktadır. Bu kuruluşlar arasında oteller, moteller, turistik konutlar, tatil köyleri, pansiyonlar ve kamp alanları yer almaktadır (Ministère du Tourisme, 2001). Aynı mevzuatta otel, yoldan geçen bir müşteriye veya bir hafta veya bir ay kalıp orada kalmayı tercih etmeyen bir müşteriye kiralık odalar, mobilyalı daireler veya süitler sunan ticari bir kuruluş olarak tanımlanmaktadır. Otel bir restoran, bar ve ek hizmetler içerebilir ve yıl boyunca veya belli bir sezonda işletilebilir.

Madagaskar'da, "yıldız" veya "Ravinala" kategorisi otelleri sınıflandırır: "yıldız" kategorisi için birden beşe ve "Ravinala" kategorisi için birden üçe numaralandırılma söz konusudur. "Yıldız" sınıflandırması, ekipman açısından, konfor, servis ve bakım kalitesine göre uluslararası standartların gereksinimlerini karşılar. Ancak, "Ravinala" sınıflandırması, uluslararası standartların gerektirdiğine kıyasla donanım ve konforu basit kalitede olan kuruluşları ilgilendirmektedir (Ministère du Tourisme, 2001).

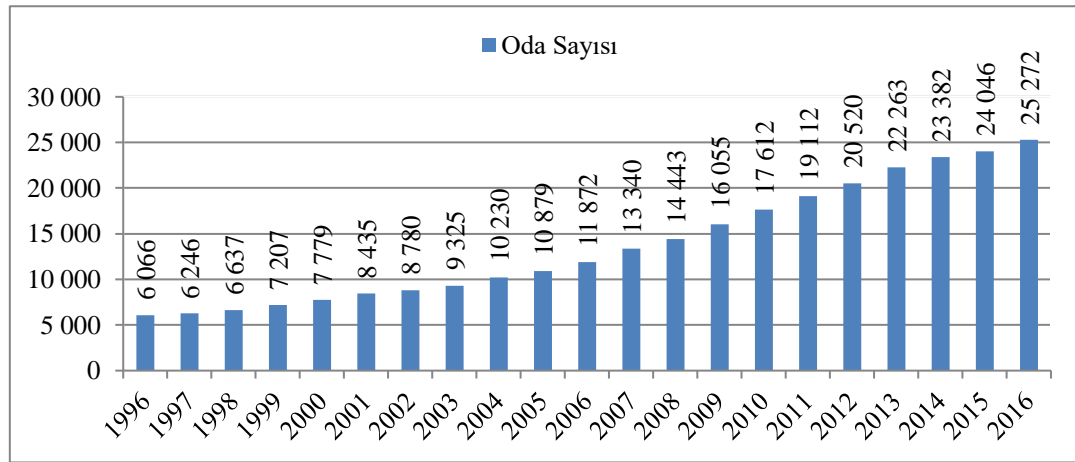
Madagaskar'daki 2009 krizinden sonra turizm sektörü yıllar sonra istikrarlı bir toparlanma yaşamıştır. Şu anda, Büyük Ada'da turizm tam gelişme içindedir. Ancak, altyapı eksikliği önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Turist altyapısının çoğu, Turizm Bakanlığı tarafından belirlenen standartları takip etmemektedir.

2013 yılı itibarıyla, ülkedeki beş yıldızlı otel sayısı, Hint Okyanusu'nun diğer adalarına kıyasla hala azdır (World Bank Group, 2013). Ayrıca çoğu işletme, otellerin yıldıza göre sınıflandırma standartlarını kullanmamaktadır (Rakotoarison, 2017). Sonuç olarak, Madagaskar'daki büyük lüks tatil köylerini listelemek çok zordur. Sınıflandırma, konfor, sunulan hizmetlerin türü, oda sayısı, fiyat ve kabul kapasitesine dayanmaktadır.

Turizm sektöründeki operatörlere göre Madagaskar, Hint Okyanusu'nda gelecek vaat eden bir turizm merkezi olabilir. Bunun için Madagaskar'ın daha fazla turist çekmek için farklı turistik ürünler geliştirmesi gerekmektedir (Jeğrusik, 2011)

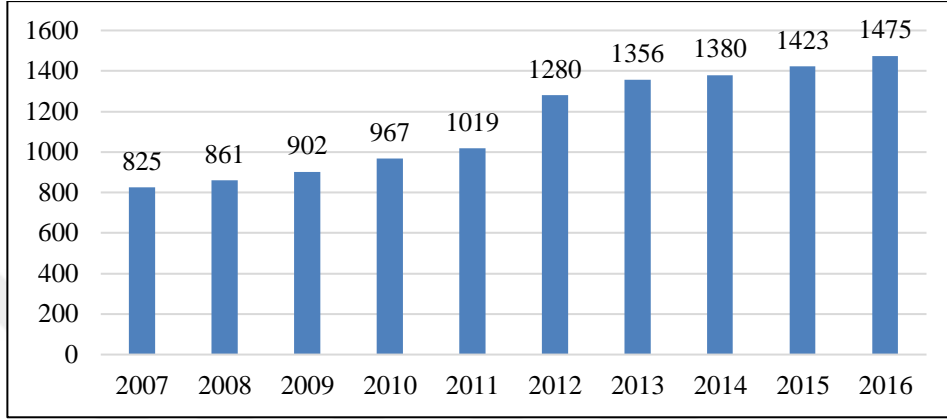
Şekil 2-2 Otel Sayısının Gelişimi (Ainaherifitia, 2020).

Şekil 2-3 Odanın Sayısının Gelişimi (Ainaherifitia, 2020).

2.3.1.2.2. Seyahat ve Turizm Hizmetleri Şirketleri

Bunlar arasında tur operatörleri, seyahat acenteleri, araç ve ekipman kiralama şirketleri; uzmanlaşmış turizm hizmeti şirketleri ve turistik animasyon şirketleri.

Şekil 2-4 Seyahat ve Turizm Hizmetleri Şirketlerinin Gelişimi (Ainaherifitia, 2020).

Turizm üretimi, “turizm sektörü tarafından sunulan ve belirli bir süre içinde tüketilen tüm hizmet ve tüketim mallarını” içermektedir. Yani teorik olarak “turizm arzı” ile “turizm üretimi” arasında bir fark bulunmaktadır. Turizmde üretimden bahsettiğimizde, müşterinin fiili tüketimidir. Bu, turistik yerlere ve tesislere katılım, taşınan yolcular, turistik konaklamalarda geceleme veya sektördeki şirketlerin elde ettiği ciro açısından bu şekilde ölçülmektedir (Panasiuk, 2017).

Turizm ürünlerinin üç ana ekonomik özelliği vardır: esneklik, tamamlayıcılık ve heterojenlik. Bu ürünler esnek değildir, çünkü talepteki değişikliklere çok uymazlar. Tamamlayıcıdır, çünkü turizm ürünü tek bir hizmetten değil, tamamlayıcı yan ürünlerden oluşur ve bu da turizm üretiminde özellikle kalite açısından zorluklara yol açar. Turizm ürünleri, örneğin konaklama açısından özdeş turizm hizmetlerini üretmek pratik olarak imkansız olduğundan, esas olarak heterojendir (Madafuri, 2018).

Bu mal ve hizmetler iki kategoriye ayrılabilir: çekici unsur ve destekleyici unsur. Çekici unsur, yukarıda “Madagaskar'ın Turizm Potansiyelin” kısmında

belirtildiği üzere doğal ve sosyo-kültürel kaynaklardan oluşur. Destekleyici unsur, turizm kaynaklarından yararlanmayı mümkün kılan hizmetlerdir: konaklama, yemek vb.

2.3.1.2.3. İç Nakliye Sistemi

Yukarıda da bahsedildiği gibi, Madagaskar'da turistlere sunulan ulaşım araçları temelde şunlardır: hava, karayolu, deniz ve demiryolu. Bu konudaki bilgiler (World Bank, 2014) den özetlenmiştir.

➤ Havayolu

Yurtiçi hava taşımacılığı ile ilgili olarak, Tsaradia (bir Air Madagascar şirketi) pazarın en büyük payına sahiptir ve düzenli uçuş yapan tek havayolu şirkettir. Madagaskar'ın her büyük şehrini, günlük en az bir uçuşla başkente bağlamaktadır. Kıyı bölgelerinin ekonomik merkezleri Mahajanga ve Toamasina'da günde iki sefer yapılmaktadır. Bu şirket dışında turistler küçük uçak kiralama yoluna gidebilirler. Madagaskar'da sivil havacılık otoritesi tarafından verilen PCCTAP (Toplu Taşıma İzin Belgesi) uçak kiralayan 10 şirket bulunmaktadır.

➤ Karayolu

Karayolu taşımacılığına gelince, çeşitli turistik şehirleri birbirine bağlamak için taksiler, "taksi brousse" veya otobüsler (ekonomi veya VIP sınıfı) ve araç kiralama şirketleri bulunmaktadır.

➤ Demiryolu Taşımacılığı

Madagaskar Demiryolları şirketi şu anda Madagaskar demiryolunu işletmektedir. Madagaskar, 877 km'nin üzerinde bir demiryolu sistemine sahiptir. Halen demiryolu taşımacılığı yeniden yapılandırılmaktadır.

➤ Denizyolu

Deniz taşımacılığı ile ilgili olarak, Madagaskar'daki limanların çoğu mal taşıyan gemileri alacak şekilde tasarlanmıştır. Sofya ve Tsiribihina nehirlerinin yanı

sıra Pangalanes Kanalı'nın yakında geliştirilmesiyle birlikte nehir taşımacılığını geliştirmeye yönelik bir proje de yürütülmektedir.

2.3.1.2.4. Uluslararası Taşımacılık

Bu konu esas olarak uluslararası hava taşımacılığı ile ilgilidir. Hava erişimi, turistlerin belirli bir ülkeye gelme kararında kilit faktörlerden biridir. Turistlerin Madagaskar'a ulaşımı için çeşitli havayolları adaya uçmaktadır.

Tablo 2-1 Madagaskar'da İşletilen Havayolları ve Uçuşlar Listesi.

Havayolu Şirketi	Uçuşlar
Air Madagaskar	Antananarivo-Fransa/ Antananarivo-Bangkok/ Antananarivo-Çin
Air Austral	Antananarivo-La Reunion/ Fort Dauphin-La Reunion/ Antananarivo-Portekiz/ Antananarivo- İsviçre, Zürih.
Kenya Havayolları	Antananarivo-Kenya/ İtalya-Nosy Be.
Delta Airlines	Antananarivo-New-York.
Etiyopya Havayolları	Nosy-Be- İtalya/ Nosy Be-İstanbul/ Antananarivo- İstanbul.
THY	Antananarivo-İstanbul.
Air France	Antananarivo-Fransa/ Antananarivo-Londra/ Antananarivo-Japonya/ Antananarivo- Hindistan.

Kaynak: LEE 2021.

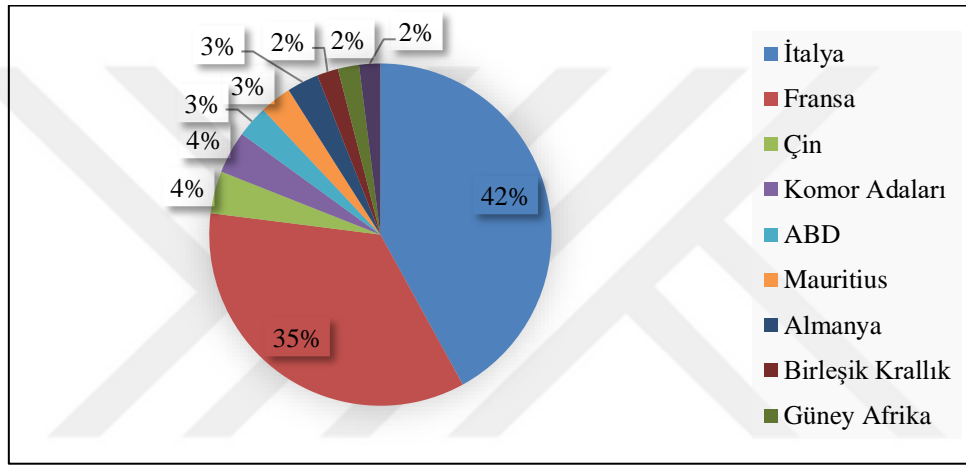
2.3.1.3. Turistlerin Özellikleri

Madagaskar'daki turizmi daha iyi analiz edebilmek için, kayıtlı başlıca turistlerin menşe ülkelerinin yanı sıra kalış sürelerini ve ziyaretlerinin dönemlerini görmek gerekmektedir.

2.3.1.3.1. Madagaskar'a Gelen Turistlerin Uyuşu

Turist geliş sayısının belirlenmesi, uyuşlarına ve yılın dönemlerine göre ziyaretçi hacmini bilmek için temel bir unsurdur. Madagaskar'da, turist erişiminin ana yolu hava ve denizdir, bu nedenle ülkeye gelen turist sayısı hakkında veri elde etmek için farklı organizasyon kolları yer almaktadır (World Bank, 2014):

- Havalimanlarına inen her bir uçağın yolcu listesini toplayan ve her bir uçuşta ülkeye giriş yapan yolcu sayısını gösteren Madagaskar Havalimanları (ADEMA ya da Aeroport De Madagascar),
- Dış veya bölgesel uçuşlarda yerleşik olmayan yolcuların biniş kartlarını toplayan ve sınırlarda pasaportlarını kontrol eden Hava ve Sınır Polisi (PAF),
- Deniz yolu için Liman, Denizcilik ve Nehir İdaresi (APMF), seyahat gemilerinin her varış limanından limanlara gelen yolcu sayısını gösteren bilgileri toplamaktadır.

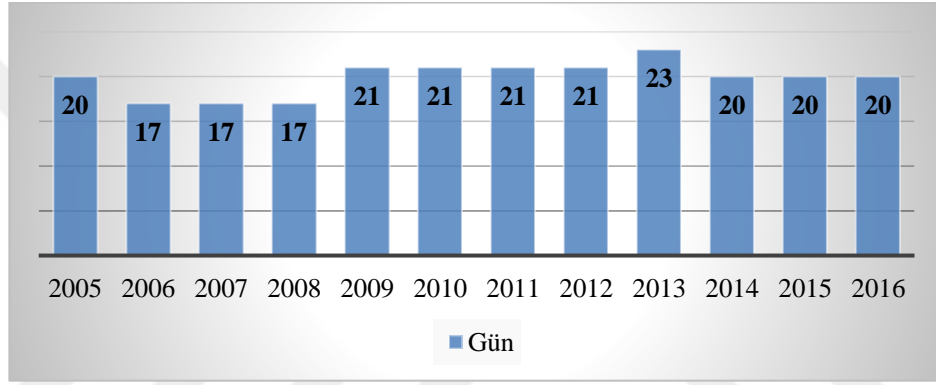

Şekil 2-5 2019 Yılında Gelen Turistlerin Uruklarına Göre Dağılımı (Ainaherifitia, 2020).

Madagaskar'a gelen turistlerin çoğunluğu Avrupalıdır. Bu sayının en yüksek olduğu ülke İtalyandır. İtalyan turistler adaya gelen turistlerin yüzde 42'sini oluşturmaktadır. İtalya'yı yabancı ziyaretçilerin %35'ini oluşturan Fransa izler. Bu durum, Madagaskar'ı Fransızca konuşulan bir ülke yapan sömürge tarihi ve Paris-Reunion uçuşlarının sıklığı ile açıklanabilir. Madagaskar ile ilgilenen turistler arasında Çinliler (%4), Komorlar (%4), Mauritiuslar (%3) ve Amerikalılar (%3) gelmektedir. Afrikalılar çoğunlukla Güney Afrika'dan gelmektedir (%2). Ayrıca Almanya (%2), Belçika (%2) ve Birleşik Krallık (%2) vatandaşları da turistler arasında yer almaktadır (Ainaherifitia, 2020).

2.3.1.3.2. Turistlerin Ortalama Konaklama Süresi

Seyahat edenlerin kalış süreleri ve yaptıkları harcamalar yanında ev sahibi ülkenin turistten faydalanması için sunduğu ilave fırsatlar turizm sektöründe büyük önem taşımaktadır. 2016 yılında Madagaskar'a gelen ortalama ziyaretçinin ortalama konaklama süresi 20 gündür, bu da tüm turistler için ortalama olarak çok uzun bir süredir. Bu durumda turistler, seyahatleri boyunca ortalama iki ila üç hafta kalmaktadır. Bu sürenin uzunluğu, konaklamanın kalitesi yanında turistlerin geçmek zorunda kaldığı yolların zorunluğundan kaynaklanabilir (Peypoch ve diğerleri, 2012).

Şekil 2-6 Ortalama Turist Konaklama Süresi (Ainaherifitia, 2020).

2.3.1.4. Madagaskar'daki Ana Turizm Bölgeleri

Klasik turizm, özellikle deniz turizmi, Madagaskar turizm potansiyelinin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Büyük adanın 5 000 km kıyı şeridi bulunmaktadır. Batı kıyısı, nispeten sakin denizi ile deniz turizmine elverişli bir ortamdır. Nosy-Be (Kuzey Batı), Morondava (Batı) ve Ifaty (Güney Batı) adası ünlü sahil beldeleridir. Aktiviteler büyük balık avı ile su sporları üzerine odaklanmaktadır (Jeğrusik, 2018).

Madagaskar'ın güney kısmı, toplam ortalama %38,40 oran ile turistler tarafından en çok ziyaret edilen bölgedir. Ziyaret edilen başlıca turistik yerler, Isalo Ulusal Parkı, Tulear şehri, Ifaty ve Fianarantsoa şehrinde geçen Fort-Dauphin ve Ranomafana Ulusal Parkı'dır (Sarrasin ve Ramahatra, 2013).

Nosy Be, Ranomafana veya Andasibe parkları gibi popüler turistik mekânlarda bulunan oteller, turizm sezonlarında tamamen doludur. Adanın kuzey kısmında, Nosy

Be ikinci en popüler bölgedir. O bölgede, Nosy Be adası, turistlerin en çok ziyaret ettiği yerdir, ardından Antiranana şehri ve Amber Dağı sırada gelmektedir (Jeđrusik, 2018). Üçüncü sırada adanın doğu kısmı yer almaktadır. Bu bölgede en çok ziyaret edilen yer Sainte Marie adasıdır. Daha sonra Tamatave şehri, Andasibe Milli Parkı, Foulpointe ve Fénérive Est yer almaktadır. Mahajanga, Morondava, Bemaraha Milli Parkı ve Belo/Tsiribihina da dahil olmak üzere turistlerin yaklaşık %14'ü Madagaskar'ın Batı bölgesini ziyaret etmektedir (Sarrasin, 2007).

Tablo 2-2 Madagaskar'da en çok Ziyaret Edilen Bölgeler.

Ziyaret Edilen Bölgeler	Ziyaret Edilen Yerler	Turist Sayısı
Güney	Ranomafana Milli Parkı, Fianarantsoa, İsaló Ulusal Parkı, Toliara, Taolagnaro, Ifaty.	%38,4
Kuzey	Montagne d'Ambre, Antsiranana, Nosy Be.	%21,1
Doğu	Fénérive Est, Sainte Marie, Parc National d'Andasibe, Foulpointe, Tamatave	%19,3
Batı	Morondava, Bemaraha Milli Parkı, Majunja.	%13,9
Yaylalar	Antsirabe, Ampefy, Itasy, Mantasoa,	%7,3
Toplam		%100

Kaynak: Abdallah, 2008.

2.2.2. Madagaskar Turizm Sektörünün Analizi

2.2.2.1. Madagaskar için Güçlü Yanlar ve Fırsatlar

➤ Karşılaştırmalı Faydalar

Madagaskar, hem karada hem de denizde benzersiz bir doğal sermayeye sahiptir ve bu durum onu çok çeşitli turistler için bir hedef destinasyon haline getirmektedir. Endemik bitki ve hayvan türlerinin %95'i ile mega biyoçeşitliliğe sahip dünyadaki birkaç ülkeden biridir. Doğal ortamlarında yaşayan 32 lemur türü, birçok turist için ana cazibe merkezidir (Christie ve Crompton, 2003). Madagaskar'ın deniz kenarı sermayesi dünya standartlarındadır. Madagaskar'ın kıta sahanlığı, yüzölçümünün %20'sini temsil etmektedir ve 5.000 km'lik kıyı plajlarıyla çevrilidir.

Hint Okyanusu'ndaki herhangi bir adadan üstün olan olağanüstü bir biyolojik çeşitlilikten ve su altı rezervlerinden yararlanmaktadır (Cooke, 2012).

Ülkenin varlıklarının çeşitliliği, dünya mirası alanına yansır: Batı'daki Tsingy de Bemaraha Doğa Koruma Alanı, muhteşem bir jeolojik karst oluşumundan oluşmaktadır.

16 Ulusal Park, diğer korunan alanlara ek olarak, Madagaskar yüzeyinin %3'ünü kaplar ve adanın her tarafına dağılmıştır. Kuzeydoğu kıyısında bir Biyosfer Rezervi olan Mananara Nord çevresinde dört deniz rezervi toplanmıştır. Adada özel rezervler de bulunmaktadır ve turistler tarafından ziyaret edilmektedir. Madagaskar ayrıca yüksek endemizmi nedeniyle en iyi ekoturizm destinasyonları arasında yer almaktadır (Scales, 2014).

Ülkede güneş, deniz ve kum dikkat çekicidir, ancak Hint Okyanusu'ndaki diğer deniz kenarı destinasyonlarından, dünyada çok daha iyi bilinen ve daha gelişmiş altyapılara sahip bölgelerin rekabetiyle karşı karşıyadır.

Madagaskar aynı zamanda bir gemi seyahati destinasyonu olarak da yüksek potansiyele sahiptir (Christie ve Crompton, 2003) ve halen birkaç gemi seyahati hattının programlarında yer almaktadır. Bu durum onu üç önemli seyir destinasyonu olan, Cape Town, Durban ve Mombasa arasına yerleştirmektedir.

Son olarak, doğal sermayesi, Madagaskar için önemli bir karşılaştırmalı avantaj oluşturmaktadır (Thompson ve diğeleri, 2011). Bu nedenle turizm, diğer gelişmekte olan ülkelere kıyasla Madagaskar'ın ekonomik büyümesinde ana faktörlerden biri olarak değerlendirilebilir.

➤ **Turizm ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri**

Küreselleşmenin mevcut bağlamında, Yeni Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (NICT) gelişi, Madagaskar gibi az bilinen ve gelişmekte olan bir ülkede turizmin gelişmesi için bir fırsattır. Bu nedenle, bu teknolojiler ülke hakkındaki bilgilerin dünyaya yayılması ve potansiyel turizm müşterileri ile yerel turizm paydaşları arasındaki iletişimi kolaylaştırmak için gerekli araçlardır (Decelle, 2004).

İnternet teknolojileri bu nedenle Madagaskar'ı dünyada bir destinasyon olarak tanıtmak için güçlü bir araç olmuştur.

➤ **Sürdürülebilir Turizm ve Sürdürülebilir Kalkınma**

Turizmin gelişimi artık “sürdürülebilir turizm” kavramıyla özetlenmektedir. Kalkınma kelimesi de "sürdürülebilirlik"ten ayrılamaz. Sürdürülebilir turizm bu nedenle sürdürülebilir kalkınmaya bağlı olarak doğmuş bir kavramdır. Sürdürülebilir turizm kavramını daha iyi anlamak için öncelikle sürdürülebilir kalkınmayı anlamak gerekmektedir. Bu durum, (Karima, 2018)'den özetle aşağıda açıklanmıştır.

• ***Sürdürülebilir Kalkınma***

Küresel çapta ve uzun vadede ekonomik, sosyal ve çevresel dengesizlikleri düzeltmek için yeni vizyon arayışları devam etmektedir. Birçok ülke daha sonra çevrenin korunmasını sağlamak ve halkların ekonomik ve sosyal kalkınmasını teşvik etmek için küresel bir program uygulama ihtiyacını kabul edilmektedir. Bu nedenle, bu ülkeler 1992 yılında Rio'daki Dünya Zirvesi'nde öne çıkmış ve sürdürülebilir kalkınma kavramını dikkate almaya karar vermiştir (Birleşmiş Milletler, 1992).

Sürdürülebilir kalkınma bu nedenle “bugünün ihtiyaçlarını gelecek nesillerinkinden ödün vermeden karşılayan kalkınma” olarak tanımlanmaktadır. Buna üç kavram dahildir. Kalkınma, çevresel olarak sürdürülebilir, ekonomik olarak sürdürülebilir ve sosyal olarak adil olmalıdır.

• ***Sürdürülebilir Turizm***

Turizm, kalkınmayla bağlantılı bir ekonomik sektördür, çünkü turizm ekonomisi çapraz olarak diğer üretim sektörleriyle bağlantılıdır. Ancak, sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde sürdürülebilir turizm, daha çok çevrenin daha iyi yönetilmesini ve insan sermayesinin daha iyi değerlendirilmesini ima etmektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın bir parçası olan turizm talebinin kendisidir. Özellikle kaliteli bir çevre arayışı, kabul edilebilir bir ahlak ve etik arayışı turistlerin ihtiyaçlarının temelini oluşturmaktadır.

Tanım olarak sürdürülebilir turizm, doğal, kültürel ve sosyal kaynaklara uzun vadede saygı gösteren ve koruyan ve ekonomik kalkınmaya ve insanların memnuniyetine olumlu ve adil bir şekilde katkıda bulunan, bu yerlerde yaşayan ve çalışan her türlü kalkınma, planlama veya turizm faaliyetini ifade etmektedir. Sürdürülebilir turizmden ayrılmaz dört unsur vardır: çevresel, ekonomik, sosyal ve etik boyutlar.

2.2.2.2.Turizmin Gelişimindeki Engeller

➤ Turistleri Uzaklaştıran Faktörleri

Birçok faktör turistleri Madagaskar'a gelmekten vazgeçirmekte, ve onları başka yerlere gitmeye yönlendirmektedir. Bu faktörler arasında hava taşımacılığı sorunları, karayolu ağının yetersizliği ve bozulduğu, otel işletmelerinin hem nicelik hem de nitelik olarak eksikliği, sağlık merkezlerinin yetersizliği ve belirli bölgelerde güvenlik problemleri sayılabilir.

Konaklama açısından yapıların çok küçük olması turist sayısını sınırlamaktadır. Genel olarak turistler gruplar halinde veya aileleri ile tatil yapmayı tercih ederken, konaklama tesisler gelenlerin aynı yerde kalmalarına imkan vermemektedir. Çoğu başkentte bulunan uluslararası gruplara ait otel zincirleri dışında, gerçek uluslararası standartlara uyan çok az otel işletmesi olduğunu da belirtmek gerekmektedir (Sarrasin, 2007).

Madagaskar karayolu ağı hala rehabilite edilmektedir ve devlet tarafından tercih edilen sektörlerden biridir. Büyük şehirler arasında seyahat genellikle yollarda yapılmaktadır. Bu da turistler için her zaman uygun olmamaktadır. Özellikle de "taksi-brousse" (Madagaskar'da bölgeler arasında seyahat eden otobüsler için kullanılan özel bir kelime) kullanılıyorsa durum bu şekildedir. Tüm ulaştırma alt sektörlerinde, kullanıcılar, esas olarak çeşitli faktörlerden dolayı nakliye maliyetlerinin yüksek olduğunu düşünmektedir (World Bank, 2014):

- Farklı bölgelere erişimi zorlaştıran yeterli altyapının (karayolları, limanlar, demiryolları ve havaalanları) bozuk olması veya eksikliği,

- Limanlar ve demiryolları gibi önemli alt sektörlerin çok düşük üretkenliği,
- İç pazarın sınırlı büyüklüğü nedeniyle ölçek ekonomilerinde hızlı bir yükseliş gerçekleşmesinin sağlanmaması;
- Adanın, ana uluslararası pazarlardan uzaklığı,
- Adanın genişliğinden dolayı, birkaç yer izole edilmişliği;
- Ulaşım sistemleri arasında rekabet eksikliği (özellikle karayolları ve demiryolları arasında).

Ulaştırma maliyetleri, çeşitli ekonomik alanlarda faaliyet gösteren kişi ve kurumları doğrudan maliyetlerinin bir parçası olduğu için, bu maliyetlerin düşürülmesi verimlilikleri olumlu yönde etkileyecektir.

Hava ulaşımı söz konusu olduğunda, turistlerin karşılaştığı sorunlar yüksek ulaşım maliyetleri, uçak seferlerinde yaşanan gecikmeler ve iptallerdir. Madagaskar'a hava yolculuğu pahalıdır ve çok esnek değildir. Turistlerin büyük kısmı için, Madagaskar'a hava yoluyla seyahat etmek toplam bütçelerinin %60'ını oluşturmaktadır. Ayrıca, turistlerin %37'si ada içinde uzun seyahatlerde uçak kullanmaktadır (World Bank Group, 2013). Her durumda, hava taşımacılığının serbestleştirilmesi sektörün genişlemesine yol açmıştır. Madagaskar'da iç hava ağının merkezi olan Ivato havaalanı da dahil olmak üzere dört büyük havaalanı bulunmaktadır. Ancak Nosy Be havaalanı, uluslararası standartlarda büyük bir yenileme çalışması sonrasında, uzun yıllardır doğrudan yurtdışından uçuş hizmet etmektedir (World Bank, 2014). Pazarı Air France, Corsair, Air Mauritius, Interair, South African Airlinks, Ethiopian Airlines, Türk Hava Yolları ve Air Madagascar gibi birçok havayolu şirketi paylaşmaktadır. Avrupa, Asya, Afrika ve komşu bölgelere haftada yaklaşık 15 sefer yapılması planlanmaktadır (EDBM, 2018).

Yabancılar Madagaskar hakkında bilgileri ağırlıklı olarak turizm kitapları ve internet sitelerinden öğrenmektedir, fakat bilgiler kulaktan kulağa da aktarılmaktadır. Turizm Bankalığına yapılan ankete göre Madagaskar'dan dönen turistler genelde konaklamalarından memnun kalmaktadır ve çoğu zaman da güzel deneyim ve anılarına sahiptir. Bu anket, alınan hizmetlerdeki bazı eksiklikleri de göstermektedir.

Kimi turistler bu gibi durumları hoş bulabilirken; diğerkleri ülkenin imajına olumsuz etki yapabilmektedir.

➤ **Turizm Yatırımını Olumsuz Etkileyen Faktörler**

Arazilere ilişkin yasal problemler ve yeterli temel altyapı bulunmaması, turizm yatırımlarının gelişmesinin önündeki başlıca engellerdir. Arazi mülkiyetinin kullanımı ve edinimine ilişkin prosedürler uzun ve karmaşıktır. Sonuç olarak, arazi kullanım güvencesizliği yatırımları sınırlamaktadır (Delcourt, 2018). Ayrıca Madagaskar'da bu konudaki reformlar henüz uygulanmaya başlamıştır. Bununla birlikte, Madagaskar hükümeti, turizm yatırımcılarının araziye erişimini kolaylaştırmak ve güvence altına almak için turizm yatırımlarını teşvik etmek üzere bazı önlemler almıştır:

• **Mülk Edinme**

Madagaskar'da turizm sektöründe, arazi edinimi için 500.000 USD veya daha fazla veya döviz cinsinden eşdeğeri bir sermaye katkısı gereklidir. Bir yatırımcının edinebileceği maksimum alan 2,5 hektardır. Yabancı para cinsinden yatırımların önemi göz önünde bulundurularak muafiyet sağlanabilmektedir (Collectif Pour la Défense des Terres Malgaches - TANY, 2012).

• **Turizm Arazi Rezervleri**

RFT'lerin amacı, tam arazi güvenliği için toprağa erişimi kolaylaştırmak, turizm faaliyetlerinin sürdürülebilir ve uyumlu gelişimini sağlamak, yoksullukla mücadele ederek kırsal çevre bölgenin gelişimine katkıda bulunmaktır. Arazilerin dağıtımı için RFT'lerde çekilen kuralar, uluslararası açık ihale yoluyla gerçekleştirilmektedir. Arsa tahsisi kararı, kiralama, uzun süreli kiralama veya duruma göre kullanma yetkisi veya satış yoluyla gerçekleştirilmektedir. Kamp alanları, turistik konutlar ve misafirhaneler için geliştirme ve işletme koşulları sağlanmıştır.

Son olarak, arazilere ilişkin düzenlemesi turizm yatırımlarının oluşmasına engel olmaya devam etse bile, Madagaskar Hükümeti kademeli olarak bu sistemi iyileştirmeye çalışmaktadır.

Turizm açısından diğer altyapı unsurları da önem taşımaktadır: enerji, su ve telekomünikasyon. Bunlar, turizm sektöründe önemli üretim faktörleridir.

- ***Enerji***

Başkentte ve büyük şehirlerde elektrik enerjisi yeterlidir, ancak bu durum kentsel alanlar dışında söz konusu değildir.

Şehirlerde artan talep nedeniyle voltaj dalgalanmaları ve elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Isalo gibi uzak bölgelerdeki geniş konaklama tesislerinde jeneratör veya güneş paneli kullanılmaktadır (WWF, 2012).

- ***Su***

Genel olarak büyük şehirlerde su yeterlidir, ancak uzak veya kırsal bölgelerde kuyular yetersizdir. UNDP veya Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar, izole bölgelerdeki su projelerini finanse etmektedir (Wealth Accounting and Valuation of Ecosystem, 2016).

- ***Telekomünikasyon***

Telekomünikasyon sektörü, turizm sektörünün, özellikle küreselleşme açısından büyük ölçüde bağımlı olduğu bir sektördür. Örneğin, havayolu şirketleri veya tur operatörleri rezervasyonları için telefon, faks ve interneti kullanmaktadır.

Telefon operatörlerinin tarifeleri, piyasadaki üç operatörün rekabeti nedeniyle düşme eğilimindedir. Bununla birlikte, iletişim ağı büyük şehirlerle sınırlıdır ve otellerin bulunduğu uzak turistik bölgelere her zaman ulaşmamaktadır. İnternetin pahalı olmasına zayıf ağ kapsama alanı da bir problemdir (World Bank, 2014).

2.2.2.3.Tehditler

- **Hastalıklar ve Doğal Afetler**

İklim, Hint Okyanusu adalarında olduğu gibi, yılın üç ayı boyunca turistlerin Madagaskar'a gelişini etkilemektedir. Avrupa'da yılın bu zamanlarında kış mevsimi

olması tropik ülkelerde bu tür turistleri cezbetmek için en iyi zamandır. Madagaskar'da, Ocak'tan Mart'a kadar, yağmur ve siklon mevsimi yaşanmaktadır. Şiddetli yağışların, nehir taşkınlarının ve karayolu ağı üzerinde seyahat etmenin tehlikeli olduğu bir dönemdir (USAID, 2018).

Adaya gitmek için ideal zamanlar (Saumon, 2013):

- Doğu Yakası: Mart – Mayıs ve Eylül-Kasım arası,
- Güney Batı bölgesi: Mart ayından Nisan ayına kadar Büyük Adadaki ender çiçeklerin manzarasını izlemek ve sürüngenleri görmek için en uygun dönemdir.
- Kuzey ve deniz kenarı bölgeleri: tüm yıl boyunca.

➤ **Siyasi İstikrarsızlık**

Siyasi istikrarsızlık, başta Afrika'da olmak üzere turistlerin ülkeye gelişini etkileyen başlıca faktörlerden biridir. Madagaskar'da 2002 ve 2009 yıllarında yaşanan krizin ekonomide etkisi büyük olmuştur (Madagascar Tourism Review, 2013). Bütün sektörler tekstil, tarım, ulaştırma, ihracat ve turizme zarar vermiştir. Birçok yatırımcı faaliyetlerini durdurmuş, potansiyel turistler Madagaskar'a gelme fikrini geçici olarak askıya almıştır. Sonuç olarak, Turizm Bakanlığı istatistiklerine göre 2002 yılındaki turist sayısı 170.202'den 61.614'e düşerek, %63,76'lık bir düşüşle yıllık turist sayısının yarısından fazlasına eşit hale gelmiştir. Ülke o sıralar tam bir kargaşa içindeydi. Siyasi istikrarsızlığın savaşlar, etnik çatışma, vs. şeklinde olabileceği unutulmamalıdır. Tüm bu gelişmelerin turizm üzerindeki olumsuz etkisi de açıktır.

➤ **Yoksulluk**

Turizm sermayesinin bozulmasında belki de en önemli faktör yoksulluktur. Turizmin yerel halkın ekonomik yaşamı üzerinde olumlu etkileri olabilmesine rağmen, yerel halkın faaliyetleri turizmin gelişimini olumsuz etkilemektedir (Sarrasin, 2007).

Madagaskar'daki ana kalıcı tehdit, yakacak odun için ağaç kesme ve ormanları yakma yoluyla ortaya çıkan ormansızlaşmadır. Bu, yoksulluk karşısında hayatta

kalmak için umutsuz girişimlerle ilgili bir meseledir. Hatta bazı alanlarda bu uygulama geleneksel inançlarla teşvik edilmektedir (Jones, ve diğerleri, 2019).

Ancak aslında toplum turizmi kavramı aracılığıyla turizm yoksullar için de fırsatları genişletmek için kullanılabilir. Bu toplum turizmi kavramı, aynı zamanda turizm sermayesini korumak için yoksullara ait kaynakları korumanın, gelir kaynaklarını çeşitlendirmenin bir yolu olarak görülmelidir (Lıvandovschı ve Manolică, 2017).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE BULGULARI

3.1.ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1.1. Araştırma Planı ve Tasarımı

3.1.1.1.Giriş

Madagaskar, biyoçeşitlilik konusundaki yüksek seviyesiyle bilinmektedir. Madagaskar'da bulunan dünyadaki fauna ve florasının en fazla yüzde doksanı adaya özgüdür (WWF, 2011). Kuzeyden Güneye, Doğudan Batıya Madagaskar, adayı ziyaret eden turistlere sunacak pek çok şeye sahiptir. Bu özellikler, ülkenin en önemli turizm varlığını oluşturmaktadır (ACORN, 2015). Ancak, Madagaskar'daki bu eşsiz flora ve fauna hazine, ülke turizm sektörünün gelişimi ve büyümesi için beklenen yarar göstermemiştir. Turizmin gelişmesindeki yavaşlamaya, ülkenin yıllardır yaşadığı siyasi istikrarsızlık da dahil olmak üzere pek çok neden katkıda bulunmaktadır (Madagascar Tourism Review, 2013). Bu nedenle ülke ve paydaşlarının büyümeyi yönetmesi, ekonomik ve sosyal faydaları en üst düzeye çıkarması ve olumsuz dışsallıkları en aza indirmesi önemlidir (John Perrottet, 2016). Turizmin ülkenin ekonomik toparlanmasının bir parçası olabilmesi için Madagaskar hükümeti çok yüksek standartlar koymalıdır. Nitekim, eski bir Turizm Bakanı, (Rolland Ratsiraka) katıldığı bir turizm konferansında yaptığı konuşmada, ülkenin fırsatları ve doğal zenginlikleriyle turizmin tek başına Madagaskar'ın ekonomik büyümesini dört katına çıkarabileceğini söylemiştir (Ratsiraka, 2018). Ancak bu amaca ulaşabilmek için ülkede turizmin kalkınmasını donduran sorunların tanımlanması gerekmektedir.

Bu çalışmada amaçlarımız, Madagaskar turizminin gelişiminin zorluklarını ve gelişimini yavaşlatan engelleri belirlemektir. Ancak bunun için önce bu sektörün ulusal düzeyde (birinci bölümünde bahsedilmiştir) nasıl yönetildiğini anlamak ve Madagascar turizm sektörünün zorluklarıyla başa çıkmak için alınması gereken tedbirleri belirlemek gerekmektedir.

Madagaskar olağanüstü bir ekolojiye sahiptir. Yüzde doksan beşe varan bitki ve hayvan türlerinin endemizm oranıyla dünyanın mega biyoçeşitlilik ülkelerinden biridir (Christie ve Crompton, 2003). Hem karasal hem de denizel fauna ve flora açısından olağanüstü biyolojik sermayesiyle Madagaskar, zenginliğini turizm yararına kullanmayı neden henüz başaramamıştır. Turizm sektörünün yurt içindeki büyümesinin yavaşlamasını oluşturan engeller bu gerçeklik aracılığı ile merak edilmektedir. Bu araştırmayı üç ana soru etrafında yapılandırmaktadır:

- a) Madagaskar'daki mevcut turizm potansiyelleri hangi düzeyde kullanılmaktadır?
- b) Madagaskar'ın ekonomik gelişiminde turizmin katkıları nelerdir?
- c) Devlet, turizm gelişim sorunları karşısında hangi önlemleri almıştır?

Bu sorular, Madagaskar turizminin temel problemlerini tanımlamayı ve böylece büyük adadaki turizm sektörünün sömürülmesi için üstesinden gelinmesi gereken zorlukları belirlemeyi amaçlayan yaklaşımımızı yönlendirecektir.

Bu tez çalışmasında yapılan araştırmalar, Madagaskar turizm sisteminin nasıl çalıştığını ve ayrıca Madagaskar'da turizm sektörünün gelişiminde yavaşlamayı oluşturan ana sorunların ve engellerin tespiti açısından da faydalı olacaktır.

Bu sorunların belirlenmesi, Madagaskar'da turizm sektörünün gelişimi için gerekli çözümleri bulunmasına yardımcı olmaktadır. Böylece elde edilen unsurlar, farklı kurumlar veya profesyonel aktörler aracılığıyla, ülkedeki turizm sektörünün iyileştirilmesine uygulanacak çözümlerin bulunmasına yardımcı olacak bir araç olarak kullanılabilir.

3.1.1.2.Araştırma Planı

Öncelikle çalışmada, araştırmanın amacı olan Madagaskar turizminin gelişimini yavaşlatan engellerin belirlenmesi önem taşımaktadır. Bir başka deyişle, bu engellerin belirlenmesi, ülkedeki turizm sektörünün gelişimini göz önünde bulundurmak için üstlenilmesi gereken zorluğu temsil etmektedir. Bu nedenle, bu engellerin kaynaklarını yakından gözlemlemek ve anlamak gerekmektedir. Çalışmada

konuya ilişkin çeşitli istatistik ve ikincil veri kaynakları analiz amaçlı kullanılacaktır. Bu çalışmada uygulanan yöntemin seçilmesinin temel nedeni, Madagaskar ile Türkiye arasındaki uzun mesafe nedeniyle istikrarlı bir iletişim sağlamanın zorlukları olmuştur. Teknolojinin avantajlarına ve gelişimine rağmen, insanların veya şirketlerin anketleri doldurmaya teşvik etmek zor olmuştur. Ayrıca ülkenin bazı bölgelerinde internet erişimi de bulunmamaktadır. Bu araştırma için uygulanacak doğru yöntemi seçilmeden önce (uzun bir düşünme ve bekleme süresinden sonra), bu sebepler dikkate alınmıştır. Birçok nedenlerden dolayı insanların anketi doldurmaları zor olabilir ve çok zaman alabilir. Pandemi koşullarının da eklenmesi çalışmanın anket ya da benzeri birincil kaynaklara ulaşılmasını imkânsız hale getirmiştir. Ayrıca, anılan sebeplerle ankete cevap vermeme riski ve gerekli anket sayısının yetersizliği dikkate alınarak, mevcut ikincil kaynakların analizi mecburen tercih edilmiştir.

Dolayısıyla bu çalışmada Madagaskar'daki turizm ile ilgili daha önce yapılan akademik araştırmalara ve mevcut istatistik bilgilere dayanarak, özellikle Madagaskar turizm sektörünün yaşadığı sıkıntılar ve çözüm önerileri ortaya sunulmaya çalışılmıştır.

3.1.1.3.Araştırma Tasarımı

Araştırma planı, araştırmanın soruların cevaplayarak araştırma planının tutarlılığını göstermeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın planlanması, kaynakların ve zamanın kullanım şeklini optimize etmeye yardımcı olmak ve araştırmada üstlenilen çalışmanın yönü için kılavuzlar sağlamak için önemlidir.

Bir olay ilişkin detayları anlamının en iyi yolunun, incelenen yapıya dahil olmak olduğu söylenir (Bryman, 2012). Üstelik daha iyi anlamak için, ne aradığının farkına varabilmeniz için olguya kendi bağlamında bakmak, onu deneyimlemek esastır. Burada, araştırmacı, tez yazarı, yirmi yıldır Madagaskar'da yaşamaktadır ve üç yıldır turizm ve konaklama sektöründe çalışmaktadır. Yani araştırmacı ülkede gördükleri ve yaşadıklarından yola çıkarak Madagaskar'daki turizm sektörü hakkında genel bir bakış açısına sahiptir. Bu sistematik gözlemin dışında, bu tezi tamamlamak için kullanılan yaklaşım, temel olarak turizm

alanındaki düzenlemelerin, bazı devlet resmi yayınlarının, kanuların, turizm alanındaki raporların incelenmesine odaklanmaktadır.

Bu nedenle, araştırma metodolojisi öncelikle vakaları, belgeleri analiz etmekten ve yukarıda belirtilen üç soruyla ilişkisini kurmaktan oluşmaktadır. İkinci olarak, mümkün olan en iyi sonuçları elde etmek için Madagaskar'da turizm sektörünü teşvik etmek için üstesinden gelinmesi gereken ilgili zorlukları ele almaktadır.

3.1.2. Araştırma Yöntemi

3.1.2.1. Belge Analiz

Tezin konusunu ve daha önce belirtilen soruları anlamak için çalışmamıza sağlam bir bilgi tabanı oluşturmak amacıyla kaynakça araştırması yapılmıştır. Ayrıca tezin yazımı bilimsel belgelere dayalı olarak geliştirilmiştir. Toplanan belgeler dijital formatta, bilimsel nitelikte ve internette yer alan dokümanlardır. Ancak, içeriklerin yapısı farklılık göstermektedir. Toplanan belgelerin büyük çoğunluğunun kitap, tez ve bilimsel makaleler şeklindedir. Araştırmaya ek veya yenilikçi bilgiler sağlayabileceğinden, mümkün olduğunca fazla veri toplamak için belgeler dikkatle incelenmiştir. Ayrıca, web sitelerinin eksik olduğu ek bilgileri sağladığı için raporların ve diğer türdeki belgelerin bir analizi yapılmıştır. Bu belgelerin gözden geçirilmesi, tez konusunu daha iyi tanımlamayı ve yukarıda formüle edilen soruları cevaplamamıza yardımcı olmuştur.

Genel olarak, bu belgesel araştırma, çeşitli raporlar, bilimsel makaleler ve bazı resmi hükümet yayınları aracılığıyla Madagaskar'daki turizmin önemini keşfetmemizi sağlamıştır. Ayrıca, ülkedeki turizm gelişimi ile ilgili sorunları anlamamıza, büyük adanın karlı turizm potansiyelini belirlememize ve son olarak ülkenin turizm sektörünü geliştirmek için özel çözümler önermemize sağlamıştır.

3.1.2.2. Web Araştırması

Yukarıda da belirtildiği gibi, bu tezin yazımı, turizm alanında daha önce yapılmış çalışmaların, makalelerin ve farklı kurumlardan alınmış farklı resmi

belgelerin derlenmesine dayanmaktadır. Bu bilgilerin toplanması Madagaskar'daki turizm sektörünü daha iyi anlamamızı ve yukarıda listelenen sorulara cevap vermemize yardımcı olacaktır. Bu daha sonra engelleri belirlemede faydalı olacaktır. Madagaskar turizmi içinden geçmekte ve bu sayede gelecekte gerekli çözümleri sunabilmektedir.

Web sitesi araştırması bu tezin önemli bir parçasıdır, çünkü turizm pazarında teknoloji, bilgi ve rekabetin artmasıyla birlikte internet kaçınılmaz hale gelmiştir. Örneğin, tur operatörleri başarılarını yayınlamak için interneti kullanır. Ayrıca buldukları sonuçların veya istatistiklerin yayınlanması için, farklı kurum veya kuruluşlar (ulusal veya uluslararası) sonuçları kendi resmi web sitelerinde yayınlamaya çalışarak kamuoyunun erişimine sunmaktadırlar.

Resmi bir internet sitesinde istenen bilgilerin olmaması halinde, bu bilgiler, istatistikler ve diğer bilgilerin toplanması amacıyla internet (Google) üzerinde alternatif bir araştırma yürütülmüştür. Web araması, "Madagaskar'da turizme ilgili resmi istatistikler", "X (yıl) Madagaskar'da turizm üzerine yıllık rapor" gibi anahtar sözcükleri içermektedir. Bununla birlikte, çevrimiçi kaynakların çokluğuna rağmen, araştırmacı bu tezi yazarken, kaynakların seçiminde dikkatli davranmıştır. Başvurulan kaynaklar veya alanlar, tezin amacına uygun olarak seçilmiştir. Böylece konu için en uygun kaynaklar seçilmiştir. Araştırma sırasında bu kriterlere dikkat edilmiştir:

- Tanınmış kuruluşlardan alınan son istatistiksel veriler,
- Tanınmış süreli yayınlardan veya sitelerden alınan bilgi verileri;
- Uzmanlar tarafından yazılan ve büyük ulusal veya uluslararası yayıncılar tarafından yayımlanmış kitaplar veya raporlar,
- Bilimsel dergiler,
- Üniversiteler, kolejler vb. tarafından üretilen yayınlanmamış çalışmalar

Öte yandan, internette araştırma yaparken toplanan bilgilerin güvenilirliğini korumak için:

- Bireyler, dernekler veya çıkar grupları tarafından tutulan bloglar veya siteler (yalnızca kendi içinde ilginç olan ancak bir analizin tek temeli olamayan görüşlerini ifade eden), ve
- Slayt gösterileri veya internet ortamından elde edilebilecek yazarları net olarak belirtilmeyen belgeler değerlendirmeye alınmamıştır.

3.2.ARAŞTIRMA BULGULARI

3.2.1. Araştırma Soruları

3.2.1.1.Madagaskar'daki Mevcut Turizm Potansiyeli Hangi Düzeyde Kullanılmaktadır?

Turizm sektörünün gelişmesinin Madagaskar'da etkili olup olmadığını ve bu sektörün tanıtımının başarılı olup olmadığını belirlemek için çalışmalar devam etmektedir. Uygulanan tedbirlerin başarılı olup olmadığını belirtmek için, ülkedeki turizmin mevcut durumunu ve turizm tanıtımının kullanılan stratejilerini değerlendirilmesi gerekmektedir.

3.2.1.1.1. Turizm Sektörünün Performansı

➤ *Turistlerin Madagaskar'a Seyahat Etme Nedenleri*

Turistleri belirli bir turistik destinasyonu seçmeye iten faktörlerin bilinmesi, ev sahibi ülkenin daha fazla turist çekmek için bir eylem stratejisi oluşturması için kilit bir unsurdur.

Tur operatörlerinin belirttiği gibi, turistlerin Madagaskara seyahat etmenin başlıca nedeni lemurları doğal ortamlarında görmektir. Kuş gözlemcileri adadaki 250 endemik kuştan 106'sını görmek için bir geziye çıkmaktalar. Güneş, deniz ve kumla ilgilenen turistler, adadaki etkileyici sahil plajlarının keyfini çıkarabilirler (Scales, 2014).

Yerel halkın yaşadığı çevre, gelenekler, güzel bir şekilde dekore edilmiş mezarlar, yontulmuş totem direkleri ve ölümlerin onuruna yapılan gravürler ile

Antananarivo'daki Kraliçe'nin Sarayı (Rova de Manjakamiadana) kültür turizmini teşvik etmektedir (Christie ve Crompton, 2003).

Macera turizmi, dağcıların yanı sıra yürüyüşçüleri de cezbetmektedir. Batı Kıyısında rafting, kano, vapur gezintileri ve su aktiviteleri başkalarını cezbetmektedir. Ülkedeki doğal sermayenin çeşitliliği ve kalitesi dikkat çekicidir. Bu, turistlerin Madagaskar'a geldiklerinde çeşitli farklı etkinliklerin tadını çıkarabilmelerini sağlamaktadır (World Bank Group, 2013).

Daha önce de belirtildiği gibi, Madagaskar'ın doğal sermayesi, turistlerin adayı ziyaret etmesi için olağanüstü bir avantajdır. Madagaskar birçok nedenden dolayı istisnai bir bölgedir. Böylece ada çeşitli biyolojik ve endemik türlerin keşfedilmesine, izlenmesine imkan sağlamaktadır.

Uzun zamandır doğal çevreyi keşfetme turizmine odaklanan Madagaskar turizmi, diğer turist segmentlerini çekmek için teklifini giderek çeşitlendirmektedir. Örneğin, yıllık baskınların organizasyonu, katılımcıların tutkularının keyfini sürerken diğer yerleri keşfetmelerin de imkan sağlamaktadır (Scales, 2014). "Raid de l'Isalo Madagascar" 36 saatte yapılacak 100 km'lik serbest temposu ile amatörler veya ekstrem spor profesyonelleri için zorlu bir parkurdur (Trail Péi, 2021). Yine, dağ bisikleti de doğa sporları meraklılarını cezbetmeye devam ederken boş zaman aktiviteleri listesi sürekli genişlemektedir (Andriamalaseheno, 2018).

Madagaskar artık turistik yerleri ziyaret etmek için tren, helikopter, dağ bisikleti veya gemi ile seyahat etmek için yeni olanaklar sunmaktadır. Her yolcunun ihtiyaca göre farklı bir lojistik teklifi bulunmaktadır. Turistler uzun süredir uyarlanmış hizmetlerin eksikliğinin kurbanı olmuşsa, ulaşım açısından artık durum böyle değildir. En talepkar turistler ve aynı zamanda en zenginleri (helikopter kiralaması saatte yaklaşık 1.200 Euro) artık Tsingy de Bemaraha veya diğer yerler üzerinde en uygun güvenlik koşullarında uçabiliyor. Demiryolu taşımacılığı meraklıları için efsanevi micheline, bir müze parçası olarak, Doğu'nun tropik ormanlarının uçsuz bucaksız manzaralarını geçerek Antananarivo ve Andasibe arasında seyahat etmeyi sağlamaktadır (Andriamalaseheno, 2018).

Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen bir araştırmaya göre, Madagaskar'da kaldıkları süre boyunca turistlerin yaptıkları farklı faaliyetlerin istatistikleri şunlardır (Christie ve Crompton, 2003):

Tablo 3-1 Madagaskar'da Turistik Faaliyetleri.

Eko turizm	% 55
Güneş, deniz ve plaj turizmi	% 19
Kültürel	% 15
Spor/macera	% 8
Diğer	% 3

Kaynak: Christie ve Crompton, 2003

Turistler Adaya daha çok ekoturizm için gelmektedir Onu sırasıyla sahil turizmi ve ardından kültürel faaliyetler, spor ve macera (rafting, srf, tırmanış...) izlenmektedir. Turizm sektöründe eko turizm Madagaskar'ın ana faaliyetidir ve bu sektör giderek genişlemektedir (Sarrasin ve Ramahatra, 2018). Ülkenin kuzeyinde çok cazip destinasyon örnekleri bulunmaktadır. Özellikle hassas ortamlarda bulunan yerler, mesela, Anjavavy oteli, Nosy Iranja, Le Relais Masoala turistik destinasyonlara örnektir (Jeğrusik, 2018).

Madagaskar'ın biyolojik çeşitlilikteki zenginliği ve turistik gelişme potansiyeli de dahil olmak üzere doğal özellikleri bu araştırmanın bir yansımasını oluşturmaktadır. Bruno Sarrasin'e göre, Madagaskar'ın hala nispeten keşfedilmemiş bir turizm merkezidir (Sarrasin, 2007). Bu iddiayı doğrulamak için, ülkeye gelen turist istatistiklerine bakmak gerekir.

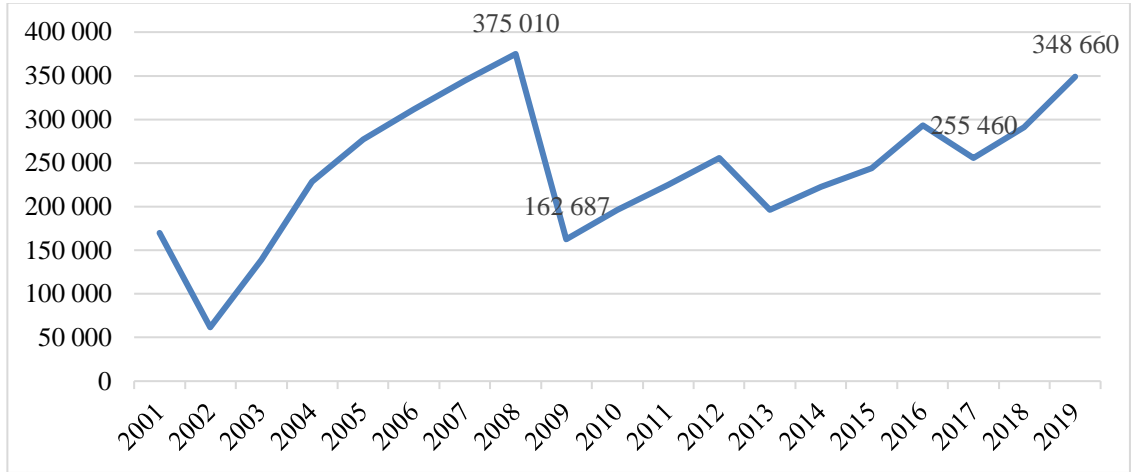
➤ *Uluslararası Turizm*

Madagaskar'da turist sayısı Madagaskar sınırlarına gelen ziyaretçi sayısından tahmin edilmektedir. Madagaskar 2001 yılında 170.208 ziyaretçi kaydetmiştir. 2002 yılında, seçim sonrası kriz nedeniyle ziyaretçi sayısında önemli bir düşüş kaydedilmiştir. Ancak turizm sektörü ertesı yıl tekrar ayağa kalkmıştır. 2008 yılında

nüfusun yaklaşık %1,5'ini temsil eden 375 010 ziyaretçi kaydedilmiştir. Darbe ve sonrasında yaşanan derin siyasi krizin ardından 2009 yılında turist sayısı 162.687'ye düşmüştür. Daha da kötüsü, her siyasi krizde turizm en çok etkilenen sektörlerden biridir. Bu nedenle derin siyasi krizlerin ülkeye vurduğu 2002 ve 2009 yıllarında yerleşik olmayan ziyaretçilerin Madagaskar'a geliş sayıları en düşük seviyede olmuştur (Madagascar Tourism Review, 2013).

Doğal sermayenin Madagaskar'ın turist markası olmasının dışında, turizmdeki patlama 1997'de ilk charter uçuşlarının ortaya çıkmasıyla ve 2002'de Asya'ya doğrudan hava seferleri açılmasıyla başlamıştır (Sarrasin, 2007). Ülkeye gelen turist sayısındaki artışı, 2002 krizi sonrasında hükümetin turizm sektörünü yeniden yapılandırmak için geniş bir politikayı uygulamaya koymasıyla gerçekleşmiştir. Bu politika, ülkedeki kabul altyapısını artırmak ve iyileştirmek için yabancı yatırımcıları teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Ayrıca, şekil 3-1'de istatistiklere göre, 2019 yılında 348.660 yabancı turist kaydedilmiştir. Böylelikle, 2018 ve 2019 arasında %20'nin üzerinde bir artış görülmüştür. Ayrıca, bu son on yılda ulaşılan tarihi bir seviyedir. Turizm Bakanlığı istatistiklerine göre ortalama olarak, 2009 ve 2019 yılları arasında, Madagaskar'a yabancı gelen kişi sayısı yılda %11,5'in üzerinde artış göstermektedir. Madagaskar Turizm Bakanlığı, 2023 yılına kadar yılda 500.000 turiste ulaşma hedefini belirlemiştir (Confédération du Tourisme de Madagascar, 2019). Grafiklerde de görüldüğü gibi, Madagaskar ülkede siyasi istikrar varsa ve özellikle Turizm Bakanlığı Madagaskar'ı turistik bir yer olarak tanıtmaya devam ederse bu amaca ulaşabilir. Ancak, kaydedilen büyüme mevcut potansiyelin oldukça altında kalmaktadır. İstatistiklere göre, ekoturizm son yıllarda iyi performans göstermektedir. Bu sektör, profesyonelleri aracılığıyla uluslararası tanınırlık kazanmaya başlamıştır. Pandemi dolayısıyla bu rakamların düzme ihtimali akılda tutulmalıdır.

Şekil 3-1 Madagaskar'a Yıllık Turist Gelişi (Ainaherifitia, 2020).

3.2.1.1.2. Doğal Kaynakların Durumu

"Madagaskar ne kadar da takdire şayan bir ülke! Sadece tek başına seyahat eden gezici bir gözlemciyi değil bütün akademileri hak eder Madagaskar'da doğa bilimcilerine gerçek vaatler ülkesinin onlar için olduğunu söyleyebilirim; Doğa, belirli bir sığınakta olduğu gibi, başka yerlerde maruz kaldığı modellerden başka modeller üzerinde çalışmak için geri çekilmiş gibi görünüyor: en sıra dışı ve en harika biçimler her adımda buluşuyor." Philibert Commerson, 1770 (Morel, 2012).

Madagaskar'da turizm gelişimi esas olarak doğaya dayanmaktadır. Ancak, Madagaskar doğal ve endemik biyoçeşitliliğinin bugünkü durumu tam olarak nedir?

Yıllar içinde gözlemlenen antropojenik baskılar, bitki örtüsünü giderek azaltmakta ve birçok endemik bitki ve hayvan türünün neslinin tükenmesini tehdit etmekte, doğal mirası ciddi şekilde tehlikeye atmaktadır (Jones, ve diğerleri, 2019). Araştırmacıların gözlemlerine ve yazarların bilimsel dergilerdeki yorumlarına göre, bu doğal kaynakların bozulmasında kırsal nüfus önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin birincil orman söz konusu olduğunda, bu ülkeyi benzersiz bir biyolojik çeşitlilik yeri yapan türlerin çoğu için doğal ortam söz konusu olduğunda, durum felaket olarak tanımlanmaktadır (Waeber ve diğerleri, 2019). Bu, insanların bir bölgeye yerleşmeye gelmesiyle başlayan bir ormansızlaşma sürecinin sonucudur.

Madagaskar biyoçeşitliliğinde ve özellikle orman örtüsünde yüksek oranda bozulma yaşamaktadır. Global Forest Watch'a göre, 2017 yılında Madagaskar, bir yılda 510.000 hektarlık alanı yok ederek ormansızlaşma açısından 4. sırada yer almıştır. Madagaskar 1953'ten 2014'e kadar önemli orman kaybı ve parçalanması yaşarken, orman kapağında yaklaşık %44'lük bir azalma yaşanmıştı (Morelli, Smith, Mancini, ve Balko, 2020). Daha da endişe verici olan, bu ormansızlaşma hızla artmaktadır. Orman örtüsünün ilk tahminlerine göre, 1996 yılında bu rakam 13.260.000 hektardı, bir başka deyişle ulusal toprakların %22,6'sıydı. 1997-2000 döneminde, yıllık ortalama %1,2'lik bir orman azalması yaşanmıştı. Bu düşüşün, biyolojik çeşitlilik kaybı, toprak verimliliğinde azalma ve erozyon gibi çeşitli doğrudan sonuçları görünmüştür. 1990-2000 yılları arasında ortalama 24.446 hektar orman tarım amaçlı olarak yakılmış (bunların %74'ü Diégo ve Tamatave bölgesinde yoğunlaşmıştır), bu dönemde ağaç kesiminde önemli artış olmuştur (Sarrasin, 2007). Ayrıca, 2002-2019 yılları arasında 1,3 milyon hektar orman yanmıştır ve bu durum artma eğilimindedir. Madagaskar ormanlarının adanın hemen hemen tüm endemik türlerine ev sahipliği yaptığı düşünüldüğünde bu endişe verici bir durumdur. Madagaskar'ın 101 lemur türünün yüzde 96'sından fazlası nesli tehlike altında olarak listelenmiştir (Morelli, Smith, Mancini, & Balko, 2020). Bozulma oranları mevcut düzeylerinde kalırsa, Center for Applied Biodiversity Science (CABS) tarafından Conservation International (Uluslararası Koruma) adına yapılan ve Madagaskar'ın orman örtüsünün 40 yıl içinde tamamen ortadan kalkacağını öngören yakın tarihli çalışmaların tahminlerinin doğrulanabileceği kesindir.

WWF'den açıklanan verilere göre 2020 yılında Madagaskar orman alanlarında 67 bin 351-adet yangın noktası bulunmuştur. 2019-2020 yılları arasında yaklaşık %11'lik bir artışla 2017, 2018 ve 2019 yıllarına kıyasla bu rakamlar mutlak bir rekordur. Madagaskar Çevre Bakanlığı verilerine göre 2020 yılında yıllık 100.000 hektar orman kaybı kaydedilmiştir (WWF, 2021).

WWF'ye göre, "koruma altındaki alanda ormansızlaştırmaya neden olan başlıca faaliyet, kıyım ve yak tarımıdır. Yıllardır, aileler yağmur ormanlara taşınıp onları kesip, yakıp ve toprağı ekmişler. Temizlenen arazi artık verimli olmadığına,

devam edip yanarak diğer orman arazilerini ekmişler. Sonunda yağmur orman kalmayacaktır. Orman kaybının diğer nedenleri kömür yakmak ve yapı malzemeleri için odun kesmektir."

3.2.1.2.Turizmin Madagaskar'ın Ekonomik Gelişimindeki Katkıları Nelerdir?

Turizm sektörünün gelişimi ülkenin ekonomik kalkınmasına katkı sağlıyor mu? Bu kısımda bu soruya cevap çalışılacaktır.

Turizm ekonominin büyümesine, ve daha da önemlisi yoksulluğun azalmasına katkıda bulunmaktadır (Weinz ve Servoz, 2011). Bu düşünceyle, Madagaskar hükümeti, ülkenin turizm olanaklarının farkında olarak, yaratılabilecek faydaları en üst düzeye çıkarmak için kendisini bu sektörün gelişimine sıkı sıkıya bağlamaya kararlı ve istekli olduğunu gösterme çabasındadır.

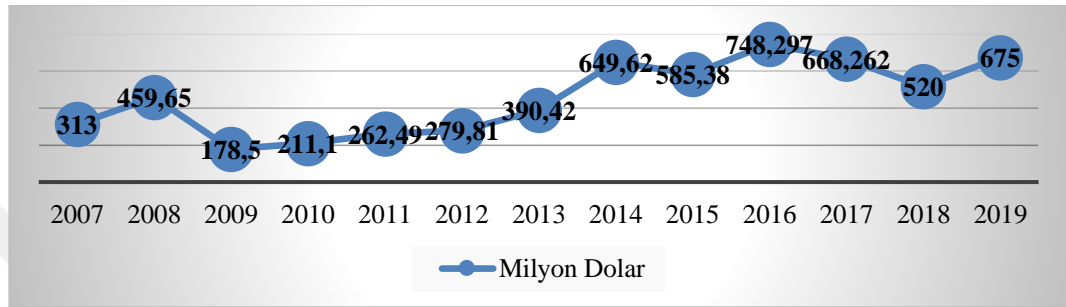
Turist sayısındaki artış ülke ekonomisini üzerinde giderek daha olumlu bir etki yaratmaktadır. Turizm sektörü Madagaskar'da faaliyet gösteren ikinci döviz sağlayıcı sektördür (Yahaya , 2018).

Bir ülkede turizmin gelişmesi, ülkeyi ziyarete gelen turist sayısının artması olarak değerlendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığında ülkenin hedefinin daha fazla turist çekmek ve dolayısıyla turist sayısını artırmak olduğu görülmektedir.

➤ *Döviz Gelirinde Kaynak Olarak Turizm*

Turizm, 24 saatten fazla kişisel nedenlerle evden ayrılma eylemi olduğundan, bir otelde bir gecelik konaklama satın alınmasının ve ayrıca ulaşım bileti rezervasyonu da muhtemelen dikkate alınmaktadır. Başlangıçta sadece boş zaman ve sağlıkla bağlantılı olan turizm, artık bir kişinin olağandışı bir seyahat (ulaşım, otel, restoran vb.) sırasında kullandığı tüm ekonomik faaliyetleri, örneğin bir iş gezisi ("iş turizmi") veya dini bir hac gezisi ("kültür turizmi") oluşturmaktadır. Ayrıca ikamet edilen ülkeden farklı bir ülkede tıbbi tedavi görmek de mümkündür, bu durumda sağlık turizminden söz ediliyor demektir (Camilleri, 2017).

Turistlerin harcamalarının büyük bir kısmı, konaklama yerleri dışında yapılan satın alımlar ve özellikle turizmle ilgili olmayan kamu ve özel hizmet harcamalarıyla ilgilidir. Madagaskar için bu tür tahminler mevcut değildir. Turizm harcamaları otel vergi verileri, ülke içi döviz kuru verileri ve giden turistlerin ziyaretçi anketlerinden hesaplanmaktadır. Tüm bu tahminler çok sağlam temeller dayalı değildir (Christie ve Crompton, 2003).

Şekil 3-2 Turizmde Döviz Gelirlerinin Gelişimi (Ainaherifitia, 2020 – Knoema, 2020).

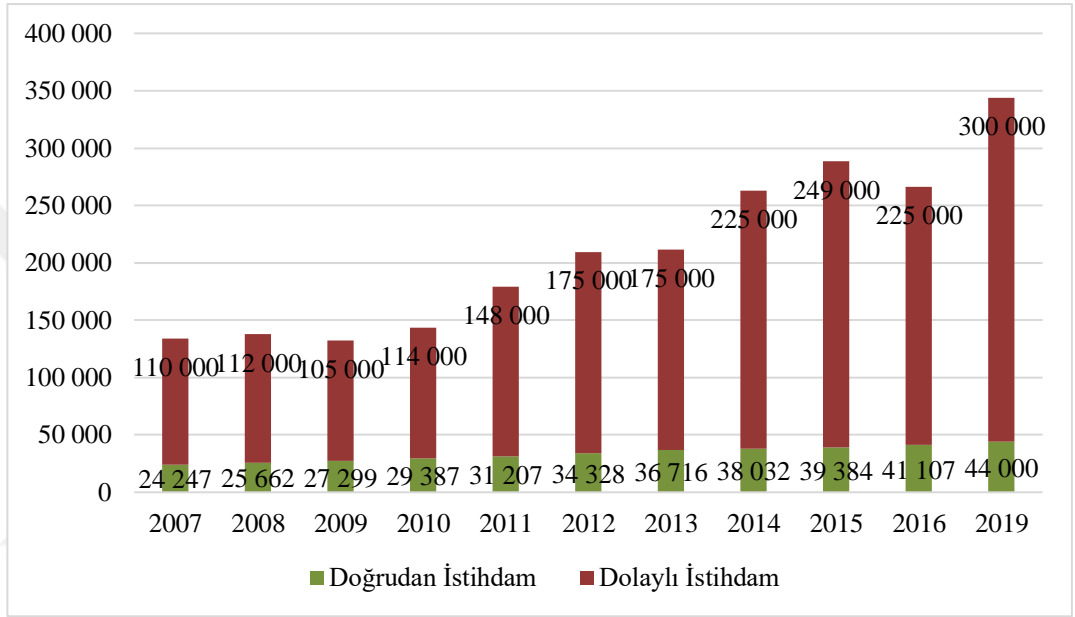
➤ *Seyahat ve Turizmin İstihdama Katkısı*

Turizm, istihdam yaratarak ve ek gelir sağlayarak yerel nüfusun ekonomik yaşamını olumlu yönde etkilemektedir. Turizm sektörünün Madagaskar ekonomisine katkısı sadece dövizle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda istihdam olumlu etkilemektedir. Tamamen turizm alanına karşılık gelen işler hemen turist talebinin ardından yaratılan işlerdir. Örneğin, turist rehberleri gibi, bir otel işletmesinin kurulmasının ardından yaratılan işler söz konusudur.

Ayrıca, diğer sektörlerde iç turizm tüketiminin memnuniyetine katkıda bulunmak için yaratılan dolaylı işler de bulunmaktadır. Bu işler, turistlerin tükettiği mal ve hizmetleri üreten turizm şirketleri dışında şirketlerde yaratılan işlere karşılık gelmektedir. Örneğin ticaret, tarım, el sanatları. Bir başka deyişle, bunlar turizm sektörünün talebi nedeniyle oluşan istihdam türleridir. Turizm yatırımları yoluyla yaratılan işler de dolaylı işler olarak kabul edilmektedir (örneğin, otel inşaatı, inşaat ve bayındırlık işleri sektöründe iş yaratmayı teşvik eder).

Şekil 3-3'e göre turizm ve seyahat sektörünün yaratmış olduğu istihdamın evrimini görebilmektedir. Turizm sektörü, 2016 yılında doğrudan 41.107 kişiye

istihdam sağlarken bu rakam 2019 yılında 44.000'e yükselmiştir. Bu, oteller, seyahat acenteleri, havayolu şirketleri ve diğer yolcu taşımacılığı hizmetlerinin istihdamıyla ilgilidir. Örneğin eğlence şirketleri ve turistlerin doğrudan desteklediği restoran faaliyetleri de bu kapsamda değerlendirilebilir. Turizmin istihdama toplam katkısı 2016 yılında 225.000 iş olmuştur. 2019'da 300.000 kişiye istihdam sağlayan bir artış yaşanmıştır.

Şekil 3-3 Seyahat ve Turizmin İstihdama Toplam Katkısı (Ainaherifitia, 2020 – Knoema, 2020 – World Travel and Tourism Council, 2020).

3.2.1.3.Devlet Turizm Gelişimi Sorunları Karsısında Hangi Önlemleri Almıştır?

Madagaskar için turizm kalkınmada önemli bir rol oynamaktadır, ancak sektör birçok zorlukla karşı karşıya bulunmaktadır. Daha önce de gördüğümüz gibi, Madagaskar özellikle 2002 ve 2009 yıllarında olmak üzere iki büyük siyasi kriz yaşamıştır. Bunun turizm sektörüne olumsuz etkisi olmuştur. İki bin dokuz yılın krizinden sonra ekonomiyi düzeltmek için 2015 yılında Plan de Developpement National (Ulusal Kalkınma Planı) (NDP) hazırlanmıştır (Présidence de Madagascar, 2015). Bu planda turizm, Madagaskar'da ekonomik iyileşme ve sosyal kalkınma için stratejik sektörlerden yer almaktadır. Bu plan hedefleri içermekte ve bunu gerçekleştirmek için hükümet 4-yıllık bir süre belirleyerek, kendisine 2015-2019 Ulusal Kalkınma Planı

adını vermektedir. Hükümet, turizmi Madagaskar'daki ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınma için etkin ve sürdürülebilir bir kaldıraç haline getirmeyi amaçlamaktadır (Présidence de Madagascar, 2015). Bu şunlardan oluşmaktadır:

- 2019'da 500.000 ziyaretçiye ulaşmak (yıllık ortalama %19,5 büyüme),
- 1,4 milyar ABD doları turizm gelirinden faydalanmak (ortalama yıllık büyüme %24);
- Otel ve turizm işletmelerinde doğrudan iş sayısını iki katına çıkarmak;
- Biyolojik çeşitliliğin korunmasının sürdürülebilir finansmanı için Milli Parklar ve Korunan Alanlara 190.000 yabancı ziyaretçiye ulaşmak (yılıda ortalama %15 artış);
- Afrika ülkelerinin ortalamasına uymak için turizmin GSYİH'ya %8'lik doğrudan katkısı sağlanmak.

Bu amaçlara ulaşmak için Madagaskar Hükümeti ve turizm paydaşları aşağıdaki beş önceliği taahhüt etmektedir:

- Madagaskar'da ve adanın başlıca turistik bölgelerinde erişilebilirliği iyileştirmek;
- Madagaskar destinasyonunun ulusal ve uluslararası düzeyde görünürliğini teşvik etmek;
- Destinasyonun sürdürülebilir ve verimli yönetmek;
- Otel ve turizm yatırım prosedürlerini kolaylaştırmak,
- Otel ve turizm hizmetlerinin rekabet gücünü artırmak.

2015 yılında PND'nin geliştirilmesinin ardından, uygulanmasından bir yıl sonra aşağıdaki sonuçlar gözlemlenmiştir:

- Ziyaretçi sayısında %19,9'luk bir artış;
- Turizm gelirlerinde %27,83 artış
- Bu sektörde yarattığı istihdamda yıllık %4,37'lik bir artış.

Bu sonuçlardan ve yukarıda görülen turist geliş istatistiklerinden turizm sektörünün büyüdüğünü görmektedir. Madagaskar 2015 yılında 244.321 turiste

karşılık 2016 yılında turist sayısında %20'lik bir artış kaydederek 293.185 ile rekor kırmıştır. Yukarıdaki istatistiklere göre, bu turistlerin gelişi Madagaskar ekonomisinden 748.29 milyon ABD doları gelir elde edilmesini sağlamıştır. İstatistiklere göre bu büyüme sonraki yıllarda da devam etmiş, ancak yılda 500 000-turistin gelmesi gibi belirli hedeflere henüz ulaşamamıştır.

Aslında bu performans, artık “Madagascar Treasure Island” etiketi altında giderek daha fazla tanınan Madagaskar destinasyonunu tanıtmaya kampanyası tarafından desteklenmektedir. Bu bağlamda Turizm Bakanlığı, Büyük Ada'nın turistik zenginliğini tanıtmayı hedeflemektedir.

Hükümet, hızlı bir şekilde büyüyen ve şu anda döviz kazançlarında ikinci sırada yer alan turizm sektörünün gelişmesini teşvik ederek, Madagaskar ekonomisinin toparlanmasına önemli ölçüde katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Giriş ve ikamet formalitelerinin kolaylaştırılması, karayolu ağı gibi mevcut altyapının iyileştirilmesi, ürün yelpazesinin genişletilmesi ve daha iyi pazarlama, bu sektörün gelişimini hızlandırmak için alınan önlemlerdir.

Turizm Bakanlığı'na göre, genel amaç, turizmi yoksullukla mücadelede etkili bir araç olarak teşvik etmektir. Madagaskar'da aşağıdaki hedeflere sahip genel bir turizm politikası vardır: Madagaskar kültürel mirasını korumak, sanatın gelişimini teşvik etmek ve ülke içinde ve dışında Madagaskar kültürünü tanıtmak. Madagaskar köy topluluklarının yararına sürdürülebilir turizm gelişimini iyileştirmek için politikalar ve stratejiler uygulanmaktadır. Bu hedeflere daha iyi ulaşmak için Turizm Bakanlığı, eğitim ve seminerler yoluyla insani ve kurumsal kapasiteleri geliştirmeyi kendine görev edinmiştir. Bu hedeflere ulaşmak için aşağıdaki adımlar atılmaktadır:

- Uluslararası ticaret fuarlarına, etkinlik ve forumlara katılmak,
- Turizm tekliflerini güçlendirmek,
- On bölgesel turizm teklifinin oluşturmak (Antananarivo, Antsirabe, Toamasina, Sainte-Marie, Fort-Dauphin, Fianarantsoa, Toliary, Nosy Be, Antsiranana, Morondava).
- Eğitim ve öğretim: ekoturizm eğitiminin teşvik etmek,

- Uluslararası ve bölgesel havaalanlarında karşılama sisteminin iyileştirilmesi, Ivato ve Nosy Be havaalanlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi (Bu çalışmalar tamamlanmıştır).
- İş adamları ve yabancı ülke vatandaşları için vize işlemlerinin iyileştirmek: bilgi ve hizmet veren bir merkezi kuruluş uygulanması yoluyla prosedürleri ve idari adımları kolaylaştırmak.

Turizm sektörünü daha iyi geliştirmek için, Madagaskar hükümeti ve Turizm Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığı kurularak Madagaskar'daki gençlere çevre konusunda farkındalık kazandırılmaktadır. Ekoturizm Madagaskar'daki ekonomik gelişimin bir yoludur. Madagaskar'ın olağanüstü biyolojik çeşitliliğinin keşfi, Madagaskar Save Our Natural World (Doğal Dünyamızı Korumak) derneğinin projesi gibi, güçlendirilmiştir. Okul çocukları için ayrılmış bir etkinlik, büyük adalara yapılan gezilerle birkaç yıldır devam etmektedir. Bu, Madagaskar'da ekoturizmin geleceğini destekleyen bir örnektir.

Konsept aslında basittir: eğitim, sahada fauna, flora ve bölge sakinleri ile temas halinde uygulama yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bu projenin amacı ve felsefesi, Madagaskar'ın doğal kaynaklarının korunmasına katkıda bulunmak, gençleri bu doğanın korunması konusunda duyarlı hale getirmek ve böylece gönüllü olarak da onu kurtarmaya karar verilmesini sağlamaktır.

Orman örtüsü bozulması sorunuyla karşı karşıya kalan Madagaskar hükümeti, bir Orman Manzaları Restorasyon Programı geliştirerek alarm vermektedir. Bu proje, sürdürülebilir orman yönetimi için tamamlayıcı bir çerçeve sunmaktadır. "Sağlam" ve/veya "yağmur" bir ormanı restore etmeyi değil, mevcut ve gelecekteki yönetim seçenekleriyle peyzajın direncini artırmayı amaçlamaktadır (Ministère de l'Environnement, 2017).

Altyapı, kabul kapasiteleri ve erişilebilirlik açısından sayısız kısıtlamanın yanı sıra yatırıma elverişli olmayan mali ve düzenleyici planlar nedeniyle turizm sektörü ülkede hâlâ büyük ölçüde yeterince kullanılmamaktadır. Bununla birlikte turizm, döviz kazançları açısından faydalı etkileri olan sosyo-ekonomik kalkınmanın temel bir

kaldırıcını oluşturabilir. Madagaskar'daki turizm sektörünün kalkınma programında da hükümet, 17-20 Eylül 2019 tarihleri arasında Uluslararası Konferans Merkezi'nde Ivato Antananarivo'da düzenlenen Turizm ve Madagaskar Taşımacılığında Uluslararası Yatırım Forumu Wave Madagaskar'ın ilkinin düzenlemiştir. Cumhurbaşkanlığı tarafından başlatılan bu etkinliğin amacı, Madagaskar'ın turizm ve ulaşımında gelecekteki yatırımlardaki potansiyelini ortaya çıkarmaktır (Rakotoniaina, 2019).

Bu nedenle Madagaskar hükümeti turizm sektörünü yerel ve uluslararası yatırımcılara belirli ihtiyaçları ve uygulama süresini belirten spesifikasyonlarla turizm arazi rezervlerinin sağlanması dahil olmak üzere çeşitli projeler yoluyla modernleştirmeyi planlamaktadır. Cumhurbaşkanı konferansta yaptığı konuşmada, Madagaskar'da, "prestij turizminin başlaması için 5 yıl içinde 5 yıldızlı otellerin inşasını" hedefleyeceğini söylemiştir (Rajoelina, 2019).

Madagaskar Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı konuşmasında, "En büyük varlıklarımızdan biri, en büyük gücümüz, hem karadaki hem de denizdeki biyolojik sermayemizdir," demiştir. "Bu mega-biyoeçeşitlilik sayesinde Madagaskar, dünyanın en büyük 10 turizm merkezi arasında yer almaktadır. Fakat hedeflerimize ulaşmak için daha yapılacak çok iş var." diye de eklemiştir.

Uçak biletlerinin fiyatı nedeniyle Madagaskar destinasyonlarının çok pahalı olması en büyük engellerden biridir. Bu sorunu çözmek için Madagaskar Devlet Başkanı, Madagaskar Gökyüzünün açılacağını duyurmuş ve büyük uluslararası şirketleri devletle işbirliği yapmaya çağırmıştır. Başbakan ayrıca iş ortamını iyileştirme ve yatırımcılara güvence vermek için iyi bir yönetim sözü de vermiştir.

3.2.2. Ana Zorlukların Özeti

Güzel imkanlarına rağmen, Madagaskar'da turizmin gelişmesi hâlâ yetersizdir. Bir önceki analize göre bu sonuca ulaşmanın önünde çeşitli engeller kaptıda bulunmaktadır.

3.2.2.1.Siyasi Krizlerin Ertelelediği bir Ülke

2002 krizinin sonuçlarına rağmen, turist girişlerinde belirgin bir iyileşme olmuştur. 2008, ülkeye gelen turist sayısı için referans yılı olmaya devam etmektedir. Ayrıca 2008 yılında gelen turist sayısına yetkililerin çabalarına rağmen bugüne kadar ulaşamamıştır. Bu yıldan hemen sonra turizm sektörünü güçlü bir şekilde etkileyen 2009 krizi yaşanmıştır. Bu ülkedeki son kriz olmuştur. Bu siyasi istikrarsızlık, yerel nüfus için ekonomik krizlere ve güvensizliğe yol açmakta, bu da turist girişlerini ve bunların ürettikleri geliri azaltmaktadır. Bu kriz, turizm üretim faktörlerini de etkileyecek olan ekonomik durgunluğa yol açmaktadır.

3.2.2.2.Altıyapı Sorunları

Yol altyapısı sorunu ve Madagaskar'ın büyüklüğü nedeniyle, turistik yerler genellikle izole kalmaktadır. Bu yerlere ulaşımın zorluğu, enerji kaynaklarının olmaması, iletişim ağının (telefon, internet) yetersizliği gibi sorunlar zincirin belirli hammadde ve diğer ürünlerinin fiyatlarının artmasına neden olmaktadır.

Madagaskar, yalnızca karayolu, hava ve deniz taşımacılığı yoluyla erişilebilen bir dizi karayla çevrili bölgeye ayrılmıştır. Yolun kalitesiz olması, yetersiz bakım ve iklimden kaynaklanmaktadır. Bazı yollar kullanılamaz hale gelir ve kullanılan ulaşım araçlarına zarar verebilir. Dolayısıyla bu sorun, tur operatörlerinin hasarlı arabaları tamir etme maliyetlerini artırmakta ve bu da piyasadaki yatırımcıları caydırmaktadır. Ülke kesinlikle turist potansiyeliyle dolu, ancak belirli yerlere erişilebilirlik çok fazla çaba ve bağlılık gerektirmektedir.

3.2.2.3.Taşıma Maliyeti

Ulaşım sorunları, Madagaskar'da turizmin gelişmesinin önündeki gerçek engelleri oluşturmaktadır. Madagaskar'a hava yolu ulaşımının maliyeti, eşdeğer destinasyonlara kıyasla hala pahalıdır. Madagaskar dünyanın en pahalı tatil bölgelerinden biridir ve bu da Büyük Adayı ziyaret etmek isteyen yabancı ziyaretçi sayısını azaltmaktadır. Seyahat masraflarının yarısından fazlası, uçak ve dönüş biletlerinin yanı sıra iç hat ve araç kiralama kampanyalarına harcanmaktadır. Hava

yolculuğu, uzak yerlere daha hızlı seyahat etmeyi sağlamaktadır, ancak vatandaşların çoğunluğu seyahat masrafını karşılayamamaktadır. Hava ulaşımının yüksek maliyeti nedeniyle yurt içi seyahatlerde, hızlı hareket etmek isteyenler, genellikle pahalı olan dört tekerlekli araçları kiralamak zorunda kalmaktadır.

Bu sorun aynı zamanda işletmelerin kârlılığını ve yerel nüfusun kaynaklarını etkileyen yerel ürünlere, hediyelik eşya ve konaklama harcamalarını da azaltmaktadır.

3.2.2.4.Hasar Gören Doğal Ortamlar

Turizm sektöründe, Madagaskar biyolojik çeşitliliği ile bilinmektedir ve bazı endemik türlerin ortadan kalkması, doğal kaynakların istismar edilmesi, çevrenin bozulması, ormanların yok olması veya çalı yangınları nedeniyle turizmin gelişmesinin önünde büyük bir engeldir. Kırsal toplulukların ayakta kalabilmek için genellikle çevredeki ormanlardan gelen kaynaklara (mangal kömürü) güvendikleri için, insan baskısı doğal kaynaklara yönelik en büyük tehdit olmaya devam etmektedir.

3.2.3. Önerilen Çözümler

Madagaskar Hint Okyanusu'nda gelecek vaat eden bir turizm merkezi olabilir. Adanın mevcut turizm performansı, Madagaskar'daki turizm aktörlerinin çabalarının ve hükümetin belirli sayıda turizm projesiyle büyük adada turizmi teşvik etme iradesinin sonucudur. Yukarıda görüldüğü zayıflıklara rağmen Madagaskar'daki turizmin hala yeterince kullanılmadığını bilinmektedir. Son gelişmeler, önümüzdeki yıllarda sektörün gelişimini haklı çıkarmaktadır. Madagaskar uluslararası turizm pazarında etkin bir rakip olma potansiyeline sahiptir.

3.2.3.1.Madagaskar'ın Potansiyelinden en İyi Şekilde Yararlanmak

Ülkenin bol zenginliğini tam anlamıyla sömürmek için gerekli önlemleri almakla ilgilidir. Madagaskar'ın varlıkları vurgulanmalı. Madagaskar, 5.000 km'lik kıyı şeridi ile plaj ve su sporlarına (şnorkelle dalış, vb.) yönelik ürünlerini arttırmalıdır. Birçok turist Büyük Ada'nın endemik türleri görmek istemektedir. Turistlerin tekliflerini ve ticari stratejilerini turistlerin beklentilerine göre uyarlamak gerekmektedir. Örneğin, Sainte Marie'de balina sezonu Haziran sonundan Eylül

sonuna kadar sürmektedir. Bu dönemde otel doluluk oranı neredeyse %100 olduğundan otellerde yer bulmak oldukça zordur. Bu nedenle turist operatörlerinin kapasitelerini artırmaları gerekmektedir. Bunun için altyapının geliştirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi gerekecektir.

Turizm uluslararası pazarda çok rekabetçidir. Madagaskar'ın doğal varlıklarının çeşitliliği ve kıtlığı, ona turizm gelişiminden yararlanma konusunda eşsiz bir potansiyel sağlamaktadır. Ancak bu, sadece buna odaklanması gerektiği anlamına gelmez. İlgililer, dönemlerde sunulan bir dizini ürün üzerinde düşünmelidir. Afrika kıtasının komşu adaları ve ülkeleriyle bölgesel bir pazar oluşturma fırsatı değerlendirilmelidir.

3.2.3.2. Turizm Altyapısının İyileştirilmesi

Ana zorluklardan biri, bazı yerlere karayolu erişiminin durumu çok kötü durumda olduğundan, korunan alanlara erişimin iyileştirilmesidir. Mevcut durum genellikle ziyaretçilerin cesaretini kırmaktadır. Bu durumda: erişim yollarının bakımı için ücret toplamak için yerel yönetim yapılarının oluşturulması gerekmektedir. İyileştirilmiş yollar, parklara ve turistik yerlere gelen yerli ve yabancı ziyaretçi sayısını artıracaktır.

3.2.3.2.1. Ulaştırma Altyapısı İnşaatı

Karayolları, havaalanları, demiryolları, limanlar ve iç su yolları için ulaşım altyapısının iyileştirilmesi, turizmin büyümesine ve/veya genişlemesine doğrudan fayda sağlayabilir. Ulusal yolların onarımı ve inşası, turistik potansiyeli olan uzak bölgelerin açılmasını kolaylaştırabilir.

3.2.3.2.2. Yeni Otel Kompleksi İnşaatı

Madagaskar, rakiplerine kıyasla turistlerin beklentilerini karşılayabilecek yeterli otel altyapılarına sahip değil, bu yüzden yenilerini yaratmak gerekmektedir. Yabancı ev sahibi ülkelerin standartlarına ve prosedürlerine, yani işletmenin büyüklüğüne, markasına, mobilyalarının kalitesine, personelin kapasitesine, tüm bu ayrıntılara uygun olarak uyulması gerekmektedir.

Otel standardizasyon ve sınıflandırma sisteminin acilen güncellenmesi gerekmektedir. Madagaskar, uluslararası turizme uyarlanmış bir konaklama genişlemesi sağlamadan bir turizm atılımı başlatamayacaktır. Madagaskar'ın çeşitli turizm ürünlerine dayalı olarak, sıkı çevre standartlarını karşılayan yeni inşaatlarla ekoturizm locaları için standartlar belirlemesi gerekiyor. Yönergeler yeni yatırımcılara açıklanmalıdır.

3.2.3.3.Turizm Arzını Geliştirmek ve Ziyaretçilerin Güvenliğini Sağlamak

Turistlerin seyahat motivasyonları farklı olsa da, ziyaret ettikleri kültürleri ve ortamı keşfetmeleri ve takdir etmeleri için teşvik edilmeli ve onalara fırsatları sunulmalı. Bu, ziyaretçileri tatmin etmenin ve Madagaskar'daki turizmin sosyo-çevresel etkileriyle ilgili diğer hedeflere ulaşmanın önemli bir yoludur.

Gelir eksikliği ve diğer toplumsal güçlükler pek çok insanın tatil yapmasını engellemektedir. Hükümet politikaları, makul bir ücret karşılığında insanların tatile çıkmasına olanak sağlamalıdır; bu husus, ulusal nüfus için eğlence ve tatil olanakları yaratılırken dikkate alınması gereken özellikle önemli bir husustur.

Arabası olmayanlar için turistik yerler toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir olmalıdır. Destinasyonlarda, seyahatlerde ve iş yerlerinde ziyaretçilerin güvenliğini sağlamaya yönelik bir çalışma yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, ziyaretçilerin kalışları sırasında karşılaştıkları sorunların kaydedilmesi ve çözümüne yönelik net prosedürler uygulanmalıdır.

3.2.3.4.Turizmi Madagaskar için bir Kalkınma Kaynağı Yapmak

Turizm, Madagaskar için ideal bir kalkınma fırsatı olabilir, çünkü ekonomik büyüme için güçlü bir destek sağlayabilir ve yoksulluğu azaltmak için bir dizi olumlu dışsallık yaratabilir. Turizm de her ihracat sektörü gibi, vergiler yoluyla hükümete gelir sağlamaktadır.

Turizm, inşaat, mobilya ve ev aletleri, tarım, balıkçılık, gıda ve enerji sektörleri, el sanatları, ulaştırma, telekomünikasyon ve finansal hizmetler gibi çok çeşitli sektörlerde ve alt sektörlerde mal ve hizmet üretimini artmaktadır.

Bir eko turist oldukça talepkardır, sadece bir otel ya da restoranla yetinmekle kalmaz, aynı zamanda alan, sakin ve bozulmamış doğa gibi daha fazlasını arar ve yerel nüfusa ve köy topluluklarına büyük saygı duyar. Bu nedenle ekoturizm aşırı lüksle eş anlamlı değildir. Yapılar bazen rustiktir, ziyaretçilere yalnızca minimum konfor sunar, kaliteye ve çevreye saygıya, yıldızların veya ravinaların sayısından daha fazla bağlıdır. Bu nedenle, tüm bu sürdürülebilir kalkınma, çevre standartlarına saygı ve yerel halkın katılımı kavramlarının bütünleştirilmesi her şeyden önce önemlidir.

Hükümet, özel işletmecileri kırsal alanlarda kurulum yapmaya kesinlikle teşvik etmelidir, çünkü bu aynı zamanda çoğu zaman unutulmuş bölgelere kalkınma getirmenin en iyi yoludur. Aynı zamanda, bu unutulmuş toplulukların veya köy topluluklarının, kalkınmanın etkilerini yardım yoluyla değil, günlük ücretli çalışmalarını yoluyla hissetmelerinin bir yoludur.

3.2.3.5.Turizm Yoluyla Uzak Bölgelerdeki Yoksulluğu Ortadan Kaldırmak

Turizm sermayesi adanın her yerine yayıldığı için, turizm başka gelir ve istihdam kaynağı olmayan alanlarda ekonomik büyüme payı yaratabilir. Özellikle uzak bölgelerde turizm, gelir kaynaklarını çeşitlendirerek yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunabilir. Çevre koruması, ekoturizm ve sahil turizmi veya her bölgenin varlıklarının geliştirilmesi turizm sayesinde, turizm yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunabilir.

Yoksullukla mücadelede turizm önemli bir rol oynamaktadır; özellikle altyapı oluşturulması yoluyla zenginlik yaratır ve Devletin vergi gelirlerine katkıda bulunur. Bu nedenle, sadece uluslararası bir bakış açısıyla değil, aynı zamanda ulusal bir bakış açısıyla da gelişimini teşvik etmek önemlidir. Ağırlıklı olarak yabancı turistleri ağırlamaya yönelik yatırımların daha ilgi çekici olduğu doğrudur, ancak ulusal turizmi de ihmal etmemek gerekmektedir.

Bir turizm sektörü politikasının oluşturulması, farklı turizm türlerinin maliyet ve faydalarının daha iyi anlaşılmasına dayanmalıdır. Diğer üretim ve hizmet sektörleriyle bağlantıları artırılmalı. Turizm ve tarım arasındaki bağlantıların incelenmesi, turizm sektöründen tarım ürünlerine olan talebin belirlenmesine yardımcı olabilir. Zanaat endüstrisinin incelenmesi, turizm ile bu sektör arasındaki bağları güçlendirmeye ve turizmden daha fazla katma değer sağlamaya yardımcı olabilir.

Madagaskar muazzam bir turizm potansiyeline sahiptir. Bu potansiyel, zengin ve çeşitli bir geleneksel kültürle de çeşitlenmektedir. Bu kültürel ve zanaatkar çeşitliliği ile Madagaskar, turistlere unutulmaz bir kültürel deneyim sunabilmelidir. Turizm sektörü ile daha bütünleşik bir yönetime yönelik zanaat sektörüne özellikle vurgu yapılması gerekmektedir. Bu, ziyaretçilerin harcamalarına değer katacak ve adanın kültürel mirasının korunmasına yardımcı olacaktır. Bu da, özellikle daha uzak olan köylerde gelir kazanımını artırabilir.

3.2.4. Turizm için Eylem Perspektifi

Yukarıda da bahsedildiği gibi, bir ülkede turizmin gelişmesi, ülkeye gelen turist sayısının artmasına bağlıdır. Bu da ülkenin hedefinin daha fazla turist çekmek ve dolayısıyla gelenlerin sayısını artırmak olduğu anlamına gelmektedir. Bu bağlamda, turizmin ekonomik analizleri, "uluslararası turizmin gelişmesini kalıcı olarak etkileyen faktörler" olarak tanımlanan "uluslararası turizmin temel unsurları" üzerine odaklanmaktadır (Vellas, 2002). Bu nedenle bu belirleyicilerin analizi turizm politikalarının temelidir. Bu akış analizine dayanan stratejiler, çoğu zaman, akışların bölge veya bölgenin turizm potansiyeline göre yönlendirildiği kalkınma politikalarıyla sonuçlanır.

Bunun ilk nedeni uluslararası turizmin sadece bir arz koşulu değil, aynı zamanda bir talep koşulu olduğudur. Uluslararası sınırların varlığı uluslararası turizm için belirleyici bir unsurdur. Ama turistlerin ulusal sınırlarını geçmelerini sağlamaktadır. Turistler, evde kalarak tatmin edemedikleri farklılık ihtiyacı hissederler. Bu değişim arzusu, yabancı turistlerin neden ülkelerine benzer nitelikte başka ülkelere seyahat ettiklerini açıklar (Vellas, 2002). Bu bağlamda, ülkelerinde

deniz turizmi için aynı donanıma sahipken, tatillerini Madagaskar'da Nosy Be gibi sahil beldelerinde geçiren İtalyan turistleri örnek alabiliriz.

Diğer kısıtlama ise kültürel miras kavramıyla ilgilidir. Miras, birçok turistik gezinin nedeni olabilir. Bu, ziyaretin amacı olabilir, ancak bir turizm ürün paketinin parçası da olabilir. Dolayısıyla iki yönlü bir ilişkidir: bir yandan turizmin kökeninde miras yer alırken, diğer yandan turizm mirası ortaya çıkarır, geliştirir ve ona inanılabilirlik kazandırmaktadır. Turist akışlarında kültürel mirasın önemi bariz görünüyorsa, tüm mirasın turizm için bir öncelik olmadığı belirtilmelidir. Başka bir deyişle, bir ülkede bir mirasın varlığı, o ülkeye turist hareketini sağlamak için yeterli değildir. Bu fenomen, gerçekte turizmin seçici olmasıyla açıklanamaktadır. Bu, birkaç turistik yerin akışların çoğunu yoğunlaştırabileceği gerçeğini açıklamaktadır. Bunun üç olası açıklaması vardır. Birincisi, turizmin nadir, benzersiz ve istisnai olana odaklanmasıdır (Vellas, 2002). Böylece ün kazanılır ve çekicilik yaratılır. Örneğin Eyfel Kulesi, Niagara Şelalesi, Mısır Piramitleri için durum böyledir. Turistik yerler, Tsingy du Bemaraha gibi olağanüstü varlıklara sahip oldukları için "benzersiz" hale gelmektedir. UNESCO Dünya Mirası sınıflandırması da bu eşsiz miras kimliğini desteklemektedir.

Birinciyle bağlantılı ikinci açıklama, turizmin kendisinin, turistlerin davranışları ve turist tüketimi aracılığıyla "simgesel mirası" belirlediği gerçeğidir. Son olarak, üçüncü açıklama, mirasa verilen çeşitli sınıflandırma ve etiketlerde (milli parklar, UNESCO dünya mirası vb.) olduğu kadar rehberler aracılığıyla yapılan mirasın "hierarchy'si"dir. Turist yerine rehberler öneride bulunur ve seçim yapmaktadır. Kaçırılmaması gereken turistik yerleri vurgulamaktadır. Bu nedenle, kendi içinde miras değil, akışı yönlendirmeye yardımcı olan rehberdir.

Madagaskar, genellikle turizm potansiyeli yüksek bir biyoçeşitlilik açısından zengin bir ülke olarak kabul edilmektedir. Bölgesel yaklaşım, bu "güçlü potansiyellerin", bunları geliştirmek ve bölgesel kaynaklara dönüştürmek üzere harekete geçilmediği sürece, ülkeye kalkınma getirmelerinin tek koşulu olduğunu göstermektedir. Son olarak, bölgesel kaynağı oluşturan birkaç faktör olabilir: Manzara veya kültür. Kültür, bir bölgenin belirli bir ürünüdür, aynı zamanda bölgesel bir kaynaktır, çünkü miras, bölgesel kültürel kaynağın ortaya çıkarıcısı olarak belirleyici

bir rol oynamaktadır. “Turizm destinasyonu, aynı sektöre veya farklı sektörlere ait olabilen, birçok organizasyonun etkileşimde bulunduğu bir sistem olarak kabul edilen, ziyaretçileri çekebilen doğal kaynaklardan oluşan bir dizi ürün ve hizmettir” (Botti, 2008).

Bu tanım, turizmin karmaşıklığını örgütsel bir bakış açısından yansıtmaktadır. Sadece sistem içinde çok sayıda aktörün varlığını değil, aynı zamanda sistemin sürekliliğini korumak için bu aktörlerin toplu eylem ihtiyacını da yansıtmaktadır. Madagaskar'da bu rol Ulusal Turizm Ofisine devredilmiştir. Yönetim kurulunda tüm meslekleri, turizm bölgelerini, turist operatörlerini ve Turizm Bakanlığı temsilcisini bir araya getirmektedir. Ana işlevlerinden biri, Madagaskar'ı bir destinasyon olarak tanıtmak ve sektördeki kalkınma projeleri için gerekli finansmanı bulmaktır.

Ülkenin turizm arzını analiz edecek olursak, çoğu durumda doğal kaynaklarla (fauna ve flora) bağlantılı olduklarını söyleyebiliriz. Turizm ürünleri genellikle doğal parkları, koruma altındaki alanları veya peyzaj keşfiyle ilgili turları kapsamaktadır. Ancak, bu turistik yerlerin genellikle Madagaskar'ın uzak bölgelerinde yer alırken, ana turist operatörlerinin (tur operatörleri, konaklama profesyonelleri vb.) büyük şehirlerde yer aldıklarını unutulmamalıdır. Bu açıdan bakıldığında, turizmin toplum ve Madagaskar ekonomisi üzerinde bir etkisi olmasını istiyorsak, bölgesel bir yaklaşım daha mantıklı olacaktır. Ancak adada turizmin gelişmesi için kalkınmanın yerel nüfustan başlaması gerekmektedir. Tüm sürecin başarısı için, sistemde yaşayanların katılımının esas olduğu açıktır. Bu ülkelerde ilgililer, yalnızca, ayakta kalabilmeleri için ikamet ettikleri yere bağlı olan turizm sisteminin bir parçası olmakla kalmamalı, aynı zamanda bölgeyi kalkındıracak turizm projelerinin de başlatıcıları olmalıdırlar. Sadece turizm sisteminin bir parçası olmakla kalmayıp, her şeyden önce bölgeyi geliştirecek turizm projelerinin başlatıcıları olmalıdırlar. Bu bizi Madagaskar turizm sistemindeki turistik yerlerde ikamet eden vatandaşların yeri sorusuna getirmelidir. Kendi topraklarında gerçekleşen turizmin “aktörleri” mi yoksa “seyircileri” mi olduklarının belirlenmesi anlamlı bir söz olacaktır.

Çalışmanın sınırlılıkları; konuyla ilgili sınırlı miktarda bilimsel literatür mevcuttur; analiz için yine sınırlı sayıda rapor mevcuttur; çalışmaya davet edilen

katılımcılardan gelen yanıt oranının çok düşük olması nedeniyle detaylı verinin toplanmaması sayılabilir. Bu nedenle, bu araştırma yalnızca bilimsel makalelere / dergilere ve turizm sektörü profesyonelleri tarafından çevrimiçi olarak sunulan röportajlara (televizyon raporları veya gazetelerdeki röportajlar) dayanmaktadır. Gelecekteki araştırmalarda, güncellemek ve daha ayrıntılı bilgi sağlamak için bu noktalar dikkate alınmalıdır.

Turizm sektörü çalışanları, müşteriler ve devlet yetkilileriyle yapılacak görüşmeler, anketler Madagaskar turizminin problemlerine daha detaylı çözümler sunulabilmesi açısından katkı sağlayacaktır.

SONUÇ

Bu çalışmada, Madagaskar'ın ekonomik ve sosyal düzleminde turizm sektörünün hem gelir hem de istihdam yaratma noktasında önemli bir yere sahip olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Madagaskar'daki turizm sektörünün gerçeklerinin analizi, büyük adanın muazzam potansiyelini, özellikle biyolojik çeşitliliğinin ve doğal kaynaklarının niteliklerini tanınamamızı da sağlamıştır. Gerçekten de Madagaskar'ın doğal kaynakları, özellikle flora ve faunası ve tüm kıyı şeridi, onun en değerli turistik varlığını temsil etmektedir, bu aynı zamanda en savunmasız alanı da bize göstermektedir. Muazzam bir doğal sermaye bolluğuna rağmen, Madagaskar henüz uluslararası alanda rekabet edebilecek durumda değildir ve sonuçlar beklentileri karşılayamamaktadır. Halen ülkeye gelen turist sayısı açısından 2008 referans yılı olmaya devam etmektedir (375.010 uluslararası ziyaretçi).

Bununla birlikte, Madagaskar'da turizmin karşı karşıya olduğu başlıca zorluklar, çeşitli siyasi krizlerin neden olduğu makroekonomik istikrarsızlıkla birlikte, esas olarak iç kaynaklıdır. Bu bağlamda istikrarlı bir ekonomik ve siyasi ortam bu sektörün refahı için önemlidir. Bu nedenle, Hükümet tarafından bu istikrarlı ortama katkıda bulunmayı amaçlayan politikalar, Madagaskar'da turizmi daha da teşvik etmek için büyük avantaj sağlayacaktır. Ayrıca, yüksek potansiyele sahip daha büyük bir pazarın harekete geçirilmesini engelleyen altyapı eksikliği de bulunmaktadır. Turistik yerleri ulaşılmaz hale getiren yolların kötü durumu da bu sektörün gelişmesine engel olmaktadır. Bir gelir kaynağının olmaması nedeniyle adada kırsal yoksulluk genelleştikten, kırsal alanların sakinleri ihtiyaçlarını karşılamak için kes ve yak tarımı uygulamaktadır. Bu, endemik türlerin çoğu yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğundan, ülkedeki turizmin geleceğini ve büyük bir çevresel tehdidi temsil etmektedir. Büyük adada turizm de gelişmesine engel teşkil eden yapısal sorunlardan (finansman, yatırım vb.) zarar görmektedir.

Aslında, makul bir şekilde kurgulandığında turizm kalkınmaya katkıda bulunabilir. Böylece gerekli potansiyele sahip olan Madagaskar, turizmi ekonomisinin büyümesi için tamamen bir lokomotif haline getirebilir ve kaynaklarının iyi yönetimi ile Hint Okyanusu'ndaki en büyük turistik yerlerden biri haline gelebilir. Bunun için

de turizmin, ülkenin muazzam potansiyelinden yararlanabilmesi için uygun bir ortam yaratması gerekmektedir. Adanın her yerine yayılan turizm sermayesi farklı gelir kaynaklarına olanak sağlamakta ve başka gelir ve istihdam kaynağı olmayan alanlarda yeni ekonomik büyüme alanları yaratmaktadır. Kırsal kesimde yaşayan insanların turizmden faydalanabilmesi için uzak bölgelere ulaşımın iyileştirilmesi gerekmektedir. Korunan alanlardaki kaynaklara bağımlı ve sınır komşusu olan nüfus, ekonomik açıdan bu gelişmeden ilk yararlananlar olacak ve böylece doğal kaynakların korunmasını ve muhafaza edilmesini desteklemek için motive olacaktır. Bu yaklaşımın, sakinlerin temel ihtiyaçlarını karşılamak ve yatırımcıları çekmek için enerji, su, sağlık ve telekomünikasyon ağlarına erişim açısından diğer önlemlerle desteklenmesi gerekmektedir.

Madagaskar'ın performansını artırmak için turizm sektörünün uzun vadede büyümesinin önündeki engelleri aşmasını sağlayacak çözümler bulması gerekmektedir. Bu nedenle, Madagaskar hükümeti ve ülkedeki diğer turizm paydaşlarının, ülkedeki turizm sektörünün gelişmesine yönelik kalkınma perspektifleri oluşturmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AINAHERIFITIA** (2020). **Statistiques du Tourisme**, <https://www.madabooks.com/statistiques-du-tourisme/>, (15/08/2021).
- ABDALLAH**, Mohamed N. (2008). "**Contribution du Tourisme au Développement à Madagascar**". Yüksek Lisans Tezi". Toamasina, Madagascar: Université de Toamasina.
- ASSOCIATION TARN-MADAGASCAR** (2009). **L'artisanat**, <https://www.tarn-madagascar.com/l-artisanat>, (13/08/2021).
- ANTSA R.** (2018). **La Sécurité et les Infrastructures, Facteurs Déterminants Développement du Tourisme**,
<http://www.midi-madagasikara.mg/economie/2018/06/21/la-securite-et-les-infrastructures-facteurs-determinants-developpement-du-tourisme/>, (13/08/2021).
- ACORN TOURISM DEVELOPMENT CONSULTANTS** (2005). **CBI Tailored Study: Madagascar Tourism**. The Netherlands: CBI Market Intelligence.
- ANDRIAMALASEHENO**, Andoniaina M. (2018). "**Tourisme et Développement: Cas de Madagascar**". Yüksek Lisans Tezi. Antananarivo, Madagascar: Université d'Antananarivo.
- BENSIGNOR**, François (2013). "Madagascar, musiques foisonnantes", **Hommes & migrations**, 1302, 176-179.
- BİRLEŞİK MİLLETLER** (1992). **Report of the United Nations Conference on Environment and Development**,
https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_CONF.151_26_Vol.I_Declaration.pdf, (13/08/2021).
- BRYMAN**, Alan (2012). **Social Research Method**, 4, New York: Oxford University Press.
- CAMILLERI**, Mark A. (2017). **The Tourism Industry: An Overview**, https://www.researchgate.net/publication/319085432_The_Tourism_Industry_An_Overview (13/08/2021).
- CARRIÈRE**, Stéphanie ve Herizo Randriambonona (2007). "Biodiversité introduite et autochtone : antagonisme ou complémentarité ? Le cas de l'eucalyptus à Madagascar", **Bois et Forêts des Tropiques**, 292 (2), 5-21.
- CHRISTIE**, I. ve E. Crompton (2003). "République de Madagascar: Etude du Secteur Tourisme", 63, 56-59.

- CONFÉDÉRATION DU TOURISME DE MADAGASCAR** (2019). **Situation Actuelle et Constat du Secteur**. Antananarivo: Confédération du Tourisme de Madagascar.
- COOKE**, Andrew (2012). **Madagascar – A Guide to Marine Biodiversity**. Antananarivo Madagascar: Wildlife Conservation Society.
- COLLECTIF POUR LA DÉFENSE DES TERRES MALGACHES - TANY** (2012). **La Situation Actuelle des Accaparements de Terres à Madagascar**, http://www.cites-unies.france.org/IMG/pdf/La_situation__accaparements_de_terres.pdf, (13/08/2021).
- COUNTRY METERS**, Xavier (2021). **Madagascar Population**, <https://countrymeters.info/fr/Madagascar>, (13/08/2021).
- DELCOURT**, Laurent (2018). **La Problématique Foncière à Madagascar Tour d’horizon, Enjeux, Défis et Perspective**. Bruxelles: Entraide et Fraternité.
- DECELLE**, Xavier (2004). **A Conceptual and Dynamic Approach to Innovation in Tourism**, <https://www.oecd.org/cfe/tourism/34267921.pdf>, (13/08/2021)
- DEWAR**, Robert E. ve Henry T. Wright (1993). "The culture history of Madagascar", **Journal of World Prehistory**, 7, 417-466.
- DJISTERA**, Andrianasy A. (tarih yok). **Le Culte des Ancêtres dans la Société Malgache**, http://madarevues.recherches.gov.mg/IMG/pdf/le_culte_des_ancetres_dans_la_societe_malgache2.pdf, (13/08/2021).
- EDBM** (2018). **The Red Island with a Thousand Facets**. Antananarivo: Economic Development Board of Madagascar.
- HESSE-BIBER**, Sharlene N. (2010). "Qualitative Approaches to Mixed Methods Practice", **Qualitative Inquiry**, 16(6), 455-468.
- IARILANTO**, Volana M. F. (2017). "**Apport Economique du Secteur Tourisme à Madagascar**". Yüksek Lisans Tezi. Antananarivo: Université d'Antananarivo.
- JĘDRUSIŁK**, Maciej (2011). **The Role of Islands Located off the Northwest Coast of Madagascar in Modern Tourist Development**, https://www.researchgate.net/publication/312154240_THE_ROLE_OF_ISLANDS_LOCATED_OFF_THE_NORTHWEST_COAST_OF_MADAGASCAR_IN_MODERN_TOURIST_DEVELOPMENT, (13/08/2021)
- JĘDRUSIŁK**, Maciej (2018). "Nosy Be (Madagascar) and the Neighbouring Islands Versus Tourism Development", **Miscellanea Geographica**, 1, 1-10.

- JONES**, Julia P. ve diğerleri (2019). "Last Chance for Madagascar's Biodiversity", **Nature Sustainability**, 2, 350-352.
- KARIMA**, Zidane (2018). "Le Tourisme et le Développement Durable", **Revue des Sciences Economiques de Gestion et de Commerce**, 2016, 33, 53-68.
- KNOEMA** (2020). **Madagascar - Recettes du Tourisme International**, <https://knoema.fr/atlas/Madagascar/Recettes-du-tourisme>, (15/08/2021).
- KRÄNZLEIN**, Ralph (2011). **Tsingy de Bemaraha, Madagascar**, <https://www.flickr.com/photos/rakra42/8507700057/in/photostream/>, (15/08/2021).
- LOMBARD**, Jacques (2014). **Le fitampoha ou Bain des Reliques Royales**, https://www.researchgate.net/publication/274077503_Le_fitampoha_ou_Bain_des_reliques_royales_Unesco, (13/08/2021).
- LEE**, Simon (2021). **Vols pour Madagascar : Les compagnies aériennes desservantes**, <https://stileex.xyz/vols-pour-madagascar/>, (13/08/2021).
- LIVANDOVSKI**, Roman ve Andriana Manolică (2017). "Tourisme comme Facteur de Développement Durable", **CES Working Papers**, IX(3), 331-342.
- MINISTÈRE DU TOURISME** (2001). **DECRET N° 2001-027. (2001). Normes Régissant les Entreprises, Établissements et Opérateurs Touristiques ainsi que leurs Modalités d'application**, <http://www.droit-afrique.com/upload/doc/madagascar/Madagascar-Decret-2001-27-normes-operateurs-touristiques.pdf>, (13/08/2021).
- MUNNİK**, Jo ve Katty Scott (2016). **In Famadihana, Madagascar, a scared ritual unearths the dead**, <https://edition.cnn.com/2016/10/18/travel/madagascar-turning-bones/index.html>, (13/08/2021).
- MADAFURI**, Brintang. (2018). "Implication Of Characteristics Of Tourism Products Towards Marketing Strategy", **International Journal Of Scientific & Technology Research**, 8, 233-235.
- MANCINELLI**, Fabiola (2017). **Zafimaniry: L'invention d'une Tribu. Art Ethnique, Patrimoine Immatériel et Tourisme**. L'Harmattan.
- MINISTÈRE DE L'ENVIRONNEMENT, DE L'ÉCOLOGIE ET DES FORÊT**. (2017). **Stratégie Nationale sur la Restauration des Paysages Forestiers et des Infrastructures Vertes à Madagascar**, Antananarivo: Ministère de l'Environnement, de l'Écologie et des Forêt.

- MOREL**, Jean-Paul (2012). **Philibert Commerson à Madagascar et à Bourbon**, <http://www.pierre-poivre.fr/Commerson-Madagascar-Bourbon.pdf>, (13/08/2021).
- MARIA**, (2017). **Visiting the Zafimaniry Villages**, <https://www.roamtodiscover.com/2017/10/16/visiting-the-zafimaniry-villages/>, (13/08/2021).
- MORELLI**, Toni L. ve diğerleri (2020). "The fate of Madagascar's Rainforest Habitat", **Nature Climate Change**, 10, 89-96.
- MIDI MADAGASIKARA**, (2018). **Le "Fitampoho" de Menabe, dans la tribu "sakalava"**, <http://www.midi-madagasikara.mg/dossiers/2018/07/25/le-fitampoha-de-menabe-dans-la-tribu-sakalava/>, (13/08/2021).
- NEWSOME**, David ve Shannon Hassel (2014). "Tourism and Conservation in Madagascar: The importance of Anadasibe Park", **Original Research**, 56(2), 1-8.
- PEYPOCH**, N. ve diğerleri (2012). "The Length of Stay of Tourists in Madagascar". s. 1230-1235.
- PANASIUK**, Aleksander (2017). **From Basic Tourism Products to a Comprehensive Offer of a Tourism Area**, http://br.wszia.edu.pl/zeszyty/pdfs/br47_02panasiuk.pdf, (13/08/2021).
- PRÉSIDENCE DE MADAGASCAR** (2015). **Plan National de Développement (PND) 2015-2019**, https://mg.chm-cbd.net/implementation/Documents_nationaux/document-cadre/plan-national-de-developpement-pnd-2015-2019, (13/08/2021).
- PY**, Pierre (2007). **Le Tourisme un Phénomène Economique**. La Documentation Française.
- RAJOELINA**, Andry (2019), <https://www.youtube.com/watch?v=0utDmX0c9q4>, (13/08/2021).
- RAKOTOARISON**, Fenosoa I. F. (2017). **"Dynamisme du Secteur Hôtelier, des Communes Antananarivo, Ivato, Talatamaty et Andoharanofotsy"**. Yüksek Lisans Tezi. Antananarivo: Université d'Antananarivo.
- RATSARA**, Domoina (2018). **Famadihana: Madagascar's Day of the Dead**, <https://theculturetrip.com/africa/madagascar/articles/famadihana-madagascars-day-of-the-dead/>, (13/08/2021).

- RAZAFINDRAZAKA, Harilanto (2010). "Le peuplement humain de Madagascar :Anthropologie Génétique de Trois Groupes Traditionnels".** Doktora Tezi". Toulouse, France: Université Toulouse III.
- RAZAFINDRAZAKA, Harilanto (2019). "Le peuplement humain de Madagascar et son histoire : synthèse et hypothèses",** Corps, 17, 187-198.
- RANAIVOSOA-RABEMANANJARA, Tsanta Ny Aina (2013). "Structuration du Tourisme Malgache et Retombées Socio-Economiques - Analyses et Perspectives. Le Cas de la Descente de la Tsiribihina".** Doktora Tezi". Grenoble, France: Université de Grenoble.
- RAZAFITSAROANA, Robert ve P.H. Dubois (1927). Le "Sambatra" ou la Circoncision chez les Antambahoaka. Tribu de la côte Est de Madagascar (Mananjary),** Nomos Publishing.
- RAKOTONIAINA, Njaratiana (2019). Wave Madagascar : Cinq ans pour Surfer sur la Vague du Tourisme,** <http://ecoaustral.com/wave-madagascar-cinq-ans-pour-surfer-sur-la-vague-du-tourisme>, (13/08/2021).
- ROB, Putseys (2021). Sambatra in Madagascar,** <https://www.robputseys.be/portfolio/rhapsody-in-red-sambatra-in-madagascar/>, (13/08/2021).
- RASOLO, Fano (2020). Des Routes Nationales Coupées suite aux Intempéries,** <https://www.madagascar-tribune.com/Des-routes-nationales-coupees-suite-aux-intemperies.html>, (13/08/2021).
- RACKYROSS, (2010). On the Road Along the RN7 - Madagascar,** <https://www.flickr.com/photos/25125125@N00/4608773218/in/faves-13964815@N00/>, (13/08/2021).
- RANDRIAMIALINTSOA, Nathalie (2016). " La contribution du Secteur Tourisme dans Développement de Madagascar".** Yüksek Lisans Tezi. Antananarivo, Madagascar: Université d'Antananarivo.
- SARRASIN, Bruno ve Haja Ramahatra (2018). "Écotourisme et Modèle de Développement Néolibéral à Madagascar",** Alternatives Sud, 25, 145-153.
- SARRASIN, Bruno (2007). "Géopolitique du tourisme à Madagascar : de la Protection de L'environnement au Développement de L'économie",** La Découverte, 127, 124-126.

SARRASIN, Bruno ve Haja Ramahatra (2013). Tourism Development in Tolagnaro and Andohahela National Park (Madagascar): Natural Resources Conservation through Poverty Alleviation,

<https://journals.openedition.org/etudescaribeennes/6557>, (13/08/2021).

SCALES, Ivan (2014). Tourism, Conservation and Development in Madagascar: Moving Beyond Panaceas?,

https://www.researchgate.net/publication/280610615_Tourism_Conservation_and_Development_in_Madagascar_Moving_Beyond_Panaceas, (13/08/2021).

STANCEL, Barbara (2014). Madagascar,

<https://cpb-us-w2.wpmucdn.com/u.osu.edu/dist/9/1401/files/2014/03/Madagascar-1dn5hfx.pdf>, (13/08/2021).

SAUMON, Matthieu (2013). Voyage Madagascar. Les Guides Evaneos.com.

THOMPSON, Christian ve diğerleri (2011). L'île aux trésors: Biodiversité - Nouvelles Espèces Découvertes, WWF-International.

TRAIL PÉI (2021). Isalo Raid 2022, <https://trailpei.run/course/isalo-raid/>, (15/08/2021).

UNESCO (2011). Tsingy de Bemaraha Strict Nature Reserve,

<https://whc.unesco.org/en/list/494/documents>, (13/08/2021).

USAID (2018). Risques Climatiques Dans les Zones Urbaines et en Voie d'Urbanisation. Madagascar, Antananarivo Madagascar: USAID.

UNESCO (2003). Woodcrafting Knowledge of the Zafimaniry,

<https://ich.unesco.org/en/RL/woodcrafting-knowledge-of-the-zafimaniry-00080>, (13/08/2021).

VELLAS, François (2002). Economie et Politique du Tourisme International, Paris: Economica.

VENCES, Miguel (2004). "Origin of Madagascar's extant fauna: A perspective from amphibians, reptiles and other non-flying vertebrates", Italian Journal of Zoology, 71:S2, 217-228.

Wealth Accounting and Valuation of Ecosystem (WAVES). (2016). Comptes de L'eau à Madagascar : Concept et Résultats,

<https://www.wavespartnership.org/sites/waves/files/kc/A4-60pages-eau-9-PRINT%281%29.pdf>, (13/08/2021).

WAEBER, Patrick ve diğeri (2019). **Parks and Reserves in Madagascar: Managing Biodiversity for a Sustainable Future**,

<https://www.intechopen.com/chapters/66280>, (13/08/2021).

WWF (2012). Diagnostic du Secteur Energie a Madagascar, Antananarivo Madagascar: WWF.

WWF (2021). **Madagascar et le Monde ne Peuvent pas Perdre la Bataille Contre la Déforestation. Quelles Alternatives dans un Monde en Mutation ?**, https://www.wwf.mg/nouvelles/dernieres_nouvelles/?uNewsID=1900466, (13/08/2021).

WORLD TRAVEL AND TOURISM COUNCIL (2020). **Economic Impact Report**,

<https://wtccweb.on.uat.co/Research/Economic-Impact>, (15/08/2021).

WEINZ, Wolfgang ve **Lucie Servoz** (2011). "Réduction de la Pauvreté par le Tourisme". **Bureau International du Travail**.

WORLD BANK (2014). **Le Secteur de la Communication**,

https://documents1.worldbank.org/curated/pt/130911468086644653/047856072_201407225003654/additional/883230REPLACEMENT00Box385221B00PUBLIC0.pdf, (13/08/2021).

WORLD BANK GROUP (2013). **Madagascar Tourism Review: Unlocking the Tourism Potential of an Unpolished Gem**, https://confederation-tourisme.mg/wp-content/uploads/2021/02/IndianOceanRegionalTourism_Madagascar_final.pdf, (13/08/2021).

WORLD BANK (2014). **Le Secteur Transport**,

https://documents1.worldbank.org/curated/fr/130911468086644653/047856072_201407225004131/additional/883230REPLACEMENT00Box385221B00PUBLIC0.pdf, (13/08/2021).

YAHAYA , Ismaël (2018). "**Tourisme Durable, Agriculture Urbaine et Economie Circulaire à Antananandro, Madagascar**". Yüksek Lisans Tezi. Toulouse, France: Université de Toulouse.